

ÚZEMNÝ PLÁN
OBCE

**VELKÁ
LEHOTA**

SPRÁVA
O HODNOTENÍ
ÚPD

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE – ÚZEMNÝ PLÁN OBCE VEĽKÁ LEHOTA

Obsah

A. Základné údaje.....	2
I. Základné údaje o obstarávateľovi.....	2
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii.....	3
B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia.....	5
I. Údaje o vstupoch.....	5
II. Údaje o výstupoch.....	11
C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia.....	14
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia.....	14
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	11
III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	32
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.....	40
V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom).....	44
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia.....	48
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení.....	49
VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie.....	50
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali	56
X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.....	56
XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa	56

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie

Obec Veľká Lehota

2. Sídlo

Obecný úrad Veľká Lehota, 966 41 Veľká Lehota 52

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD

Jozef Mihál, starosta obce

Obecný úrad Veľká Lehota

966 41 Veľká Lehota 52

tel.: 045 / 672 61 49

e-mail: obec@velkalehota.eu

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD a ÚPP:

Ing. Igor Kmeť

e-mail: ik.ekomap@gmail.com

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE VEĽKÁ LEHOTA – NÁVRH II.

2. Územie

Kraj: Banskobystrický

Okres: Žarnovica

Obec: Veľká Lehota

Katastrálne územie: Veľká Lehota

3. Dotknuté obce

- Mesto Nová Baňa, Námestie slobody 1, 968 01 Nová Baňa
- Obec Malá Lehota, 966 42 Malá Lehota 383
- Obec Tekovské Nemce, Tekovská 405, 966 54 Tekovské Nemce
- Obec Obyce, Cintorínska 229, 951 95 Obyce
- Obec Jedľové Kostolany, 951 96 Jedľové Kostolany 297

4. Dotknuté orgány

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie regionálneho rozvoja, Nám. SNP 23, 974 00 Banská Bystrica
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor výstavby a bytovej politiky, Nám. L. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
- Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. L. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
- Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor opravných prostriedkov, Referát pôdohospodárstva, Nám. L. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica

- Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nám. L. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
- Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, Lazovná 8, 975 65 Banská Bystrica
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Žiari nad Hronom, Cyrila a Metoda 357/23, 965 01 Žiar nad Hronom
- Okresný úrad Žiar nad Hronom, Pozemkový a lesný odbor, Nám. Matice slovenskej č. 8, 965 01 Žiar nad Hronom
- Okresný úrad Žarnovica, Odbor krízového riadenia, Bystrická č. 53, 966 81 Žarnovica
- Okresný úrad Žarnovica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Bystrická č. 53, 966 81 Žarnovica
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Žiari nad Hronom, Priemyselná 12, 965 01 Žiar nad Hronom
- Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici, ul. 9. mája č. 2, 975 90 Banská Bystrica
- Správa CHKO Štiavnické vrchy, Radničné nám. 18, 969 01 Banská Štiavnica

5. Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo vo Veľkej Lehote

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Riešené územie leží v značnej vzdialenosti od štátnych hraníc SR. Riešenie Územného plánu obce Veľká Lehota preto nemá žiadne cezhraničné vplyvy.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda

Najkvalitnejšia pôda v danom katastrálnom území podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. predstavuje pôdy s nasledovnými kódmi BPEJ: 0781782, 0781982, 0811002, 0961212, 0961215, 0961222, 0961225, 0961412, 0961445, 0977462, 1061212, 1061245, 1061445, 1069412, 1077262. Sústreďuje sa hlavne v zastavanom území a jeho okolí. Vzhľadom k tejto skutočnosti nebolo možné vyhnúť sa návrhu záberov najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Tieto pôdy, napriek zaradeniu medzi najkvalitnejšie pôdy v danom katastrálnom území, sa vyznačujú veľmi nízkou kvalitou.

V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli v návrhu plôch na zástavbu uprednostnené zvyškové plochy v zastavanom území. Nachádzajú sa tu pomerne rozsiahle záhrady, ich využitie však limitujú topografické pomery a otázný záujem ich reálneho využitia pre stavebné zámery.

Plochy v rozptýlenom osídlení taktiež nadväzujú na existujúcu zástavbu, vyplňajú plochy medzi existujúcimi usadlosťami, sú však zväčša mimo zastavaného územia obce, keďže rozptýlené osídlenie až na výnimky nemá vymedzené zastavané územie. V rozptýlenej zástavbe je záväzným regulatívom výrazne limitovaná zastavanosť (na maximálne 10%), preto skutočný záber poľnohospodárskej pôdy tu bude oproti bilancovaným plochám podstatne nižší a nezastavané plochy pri pozemkoch navrhovaných chát budú ponechané ako súčasť poľnohospodárskej pôdy (ako záhrady, resp. trvalé trávne porasty). Celkový záber poľnohospodárskej pôdy v lokalitách č. 1 - 32 (mimo zastavaného územia) je 25,2808 ha, v lokalitách Z1-Z33 (v zastavanom území) je 9,3255 ha. Z toho záber poľnohospodárskej pôdy v rozptýlenom osídlení brutto je 20,2470 ha, po zohľadnení maximálnej zastavanosti 10% sa zníži na hodnotu 2,0247 ha (netto).

Plochy pre výstavbu v zastavanom území obce sú vo výkrese vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch označené ako Z1 - Z33. Plochy pre výstavbu navrhované mimo zastavaného územia, resp. len menšou časťou zasahujúce do zastavaného územia obce, sú označené číslami 1 - 32.

Väčšina plôch sa z hľadiska funkčného využitia navrhuje pre obytné funkcie (č. 3 – 10, 24 mimo zastavaného územia obce a č. Z1 - Z28 v zastavanom území obce). V zmysle požiadaviek stavebníkov sa navrhujú aj plochy pre výstavbu chát a usadlostí v rozptyle v lokalite Inovec - označené č. 11 - 32 a v zastavanom území Z30 - Z33. Pre výrobné územie sú vyčlenené lokality č. 2, Z29. Pre občianske vybavenie (rozšírenie zariadenia sociálnych služieb) je navrhovaná lokalita č. 1 a ďalšia je na nepoľnohospodárskej pôde.

Viacere plochy na zástavbu alebo ich časti sa nachádzajú na pozemkoch, ktoré sú v KN vedené ako zastavané plochy alebo ostatné plochy. Tieto plochy preto nie sú bilancované v záberoch poľnohospodárskej pôdy.

Rozvojové plochy sú rozdelené do dvoch návrhových etáp výstavby podľa predpokladanej postupnosti výstavby. Lokality pre výstavbu s predpokladom záberov poľnohospodárskej pôdy sú zakreslené v grafickej časti vo „výkrese vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch“.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Lokality pre výstavbu s predpokladom záberov poľnohospodárskej pôdy sú zakreslené v grafickej časti.

2. Voda

Požiadavky na zásobovanie pitnou vodou

V obci Veľká Lehota je vybudovaný verejný vodovod pre zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou. Vodovod bol rekonštruovaný v rokoch 2008 – 2014, čím sa znížili straty vody na minimum a zároveň sa zintenzifikovali vodné zdroje a vybudoval sa doplňujúci vodný zdroj Stará Huta. Rozvodná sieť je čiastočne zokruhovaná a v zastavanom území ju tvoria vodovodné potrubia DN 100 - 150 mm. Verejný vodovod je zásobovaný z miestnych vodných zdrojov, akumulácia je vo vodojemoch v lokalitách Veľká Lehota a Víglaš. Z verejného vodovodu je zásobovaných 80% domácností. Ostatné domácnosti (zväčša v rozptýlenom osídlení) využívajú vodu z domových studní.

Zásobovanie navrhovaných obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná.

V rámci hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie bol vypracovaný podrobný výpočet súčasnej potreby vody pre súčasný rozsah zastavaného územia, ako aj budúcej potreby vody podľa rozsahu navrhovanej zástavby. Podľa tohto výpočtu sa ročná potreba vody zvýši z 71 868 m³ na 76 805 m³ v roku 2035 – v prípade úplného obsadenia všetkých navrhovaných nových rozvojových plôch. V nasledujúcej tabuľke je uvedená stručná rekapitulácia potreby vody.

Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody
Ročná potreba vody (m^3/r)	71 868	76 805
Priemerná potreba vody Q_p (l/s)	2,279	2,435
Max. denná potreba vody Q_m (l/s)	3,646	3,897
Max. hodinová potreba vody Q_h (l/s)	6,563	7,014

3. Suroviny

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne výhradné ložiská, nie sú určené chránené ložiskové územia, dobývacie priestory, ani prieskumné územia. Nachádza sa tu menšie ložisko nevyhradeného nerastu LNN č. 4459 Veľká Lehota – stavebný kameň a do riešeného územia okrajovo zasahuje aj LNN č. 4707 Obyce – Osná dolina – stavebný kameň. Ložiská nevyhradeného nerastu je potrebné rešpektovať.

Z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nevyplývajú osobitné požiadavky na spotrebu miestnych surovínových zdrojov.

4. Energetické zdroje

Elektrická energia

Obec Veľká Lehota je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami zo vzdušných vedení VN 22 kV z elektrizačnej siete SSE-D, a. s. Kmeňové vedenie obchádza zastavané územie obce zo západnej strany v smere Malá Lehota – Nová Baňa. Z vonkajších elektrických vedení VN 22 kV odbočujú vonkajšie prípojky k 8 transformačným staniciam. Zlepšenie zásobovania obce Veľká Lehota elektrickou energiou by umožnilo vybudovanie rozvodne a transformovne 110/22 kV v Novej Bani, v zmysle návrhu nadradenej územnoplánovacej dokumentácie.

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce transformačné stanice pri ich súčasnom výkone postačovať. V súčasnosti sa pripravuje výstavba novej transformačnej stanice pri bývalom zdravotnom stredisku (v grafickej časti s označením TS-A). Potrebné je ďalej zvýšenie výkonu existujúcich transformačných staníc pri ZŠ, pri ihrisku, nad obecným úradom, ako aj pri areáli kovovýroby - na 630 kVA. Vzhľadom k plánovanej výstavbe chat v lokalite Inovec sa bude zvyšovať aj výkon príslušnej transformačnej stanice na 400 kVA. Súčasne sa odporúča prebudovanie existujúcich transformačných staníc na objekty s vnútorným vyhotovením (kioskové).

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch a 3 kW na 1 rekreačnú chatku, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Pri maximálnom využití kapacít plôch navrhovanej výstavby bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie 412 kW.

Energetická bilancia návrhu

Lokalita	Kapacita	Požadovaný výkon Pp (kW)
obec - sever	48 b.j. (z toho lok. Záhumenice 19 b.j.)	161
obec - stred	32 b.j.	101
obec - juh	33 b.j. (z toho lok. U Garajov 14 b.j.)	107
Inovec (chaty)	38 chát	43
Spolu		412

Zemný plyn

Obec Veľká Lehota nie je plynofikovaná.

Zásobovanie obce zemným plynom bude z plánovanej regulačnej stanice, ktorá sa v územnom pláne mesta Nová Baňa navrhuje v mieste križovania existujúceho vysokotlakového plynovodu DN 500 PN 6,3 MPa s cestou III/2512, medzi Novou Baňou a jej miestnou časťou Stará Huta. Z tejto regulačnej stanice bude vybudovaný prepojovací strednotlakový plynovod D 110 (prípadne D 160) pozdĺž cesty III/2512. Len v ďalekom výhľade je uvažované s pokračovaním prepojovacieho plynovodu z obce Veľká Lehota ďalej do obce Malá Lehota.

V prípade realizácie plynofikácie, by na rozvody plynu bola napojená existujúca zástavba súvisle urbanizovaného územia obce, vrátane plôch pre novú výstavbu. S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie sa uvažuje len v sústredenej zástavbe rodinných domov a občianskej vybavenosti. V rozptýlenom osídlení a chatovej osade sa pre nízku efektívnosť takejto investície s plynofikáciou nepočíta. V obci budú vybudované strednotlakové rozvody plynu D 90, D 63, D50. Potrubia navrhovaného plynovodu budú vedené v zelených plochách pri komunikáciách, prípadne pod komunikáciami, v súbehu s ostatnými inžinierskymi sieťami. Približné trasovanie navrhovaných STL plynovodov je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“.

Spotreba zemného plynu bola určená podľa Technických podmienok SPP-D, a.s. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). Územie podľa STN 73 0540-3 patrí do teplotnej oblasti 2. $HQ_{IBV} = 1,4 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 2425 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Spotreba plynu sa predpokladá pre existujúcu obytnú zástavbu a navrhované plochy s obytňou funkciou. Ročná spotreba zemného plynu bude $1\,178\,550 \text{ m}^3/\text{rok}$, z toho na navrhované plochy pripadá $274\,025 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Nakoľko sa s plynofikáciou obce počíta len vo vzdialenejšom časovom horizonte, je potrebné, aby sa na výrobe tepla výraznejšou mierou podieľali alternatívne a obnoviteľné zdroje energie. V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi na budovách a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, najmä biomasy.

Tab.: Rekapitulácia prírastku spotreby zemného plynu

Lokalita	Kapacita	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m ³ /hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m ³ /rok)
existujúce obytné územie	373 b.j.	522,2	904525
obec - sever	48 b.j.	67,2	116400
obec - stred	32 b.j.	44,8	77600
obec - juh	33 b.j.	46,2	80025
Spolu		680,4	1178550

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Nadradená dopravná infraštruktúra

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Veľká Lehota pomerne odľahlú polohu, pričom na nadradený dopravný systém je napojená len prostredníctvom cesty III/2512 Nová Baňa – Veľká Lehota – Malá Lehota. Spojenie s obcou Jedľové Kostoľany zabezpečuje cesta III/1622 Malá Lehota - Obyce. Jej parametre a technický stav sú v danom úseku nevyhovujúce, čo výrazne zhoršuje dopravnú dostupnosť obce. Najbližšie napojenie na rýchlostnú cestu R1 je v Novej Bani.

Podľa sčítania dopravy z r. 2015 bolo na ceste III/2512, na sčítacom úseku 93540 Nová Baňa – Malá Lehota dopravné zaťaženie 1 057 voz./24 hod. Oproti údajom zo sčítania 2005 sa podstatne zvýšilo z úrovne 764 voz./24 hod.

Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy sa v území nenachádzajú. Najbližšia železničná stanica je v Novej Bani, na trati č. 121 Palárikovo – Hronská Dúbrava, zabezpečujúcej spojenie s Bratislavou a Zvolenom. Podľa ÚPN VÚC sa v ďalekom výhlade cez riešené územie plánuje vysokorýchlostná železničná trať v tunelovom vedení. Najbližšie letisko, zaradené do kategórie medzinárodných letísk, je na Sliači.

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu miestnych ciest

Kostru dopravnej siete obce Veľká Lehota tvorí cesta III. triedy. Predstavuje os zastavaného územia obce, na ktorú sa z oboch strán napájajú viaceré miestne cesty. Cez zastavané územie prechádza v severojužnom smere, v takmer priamom vedení. V zastavanom území má funkciu zbernej miestnej cesty funkčnej triedy B3.

Miestne cesty sú spevnené, prevažne asfaltové. Po rekonštrukciách, ktoré postupne prebiehali od roku 2006, sú väčšinou vo vyhovujúcom stave. Ich celková dĺžka je 37,13 km. Sú vo funkčnej triede C3 a D1.

Existujúce miestne cesty funkčnej triedy C3 sa upravujú v kategóriách MOK 6,5/30, prípadne MOK 6(7)/30. Ostatné cesty funkčnej triedy D1 predstavujú len kratšie úseky, ktoré budú rozšírené tak, ako to umožňujú priestorové pomery.

Väčšina plôch navrhovaných na výstavbu bude dopravne obsluhovaná z existujúcich miestnych ciest, prípadne priamo z cesty III. triedy. Výstavbu nových ciest si vyžaduje len

návrh štyroch obytných ulíc. Ide o ulicu nad ZŠ (dĺžky 299 m), ulicu na západnom okraji obce (s dĺžkou 286 m), ulicu v časti U Garajov (dva úseky s dĺžkou 94 + 112 m) a ulicu na južnom okraji obce (s dĺžkou 160 m). Okrem toho sa počíta s prepojením časti U Garajov s cestou k poľnohospodárskemu areálu. Celková dĺžka navrhovaných ciest je 951 m. Navrhované cesty sú zaradené hlavne do funkčnej triedy D1 (upokojené cesty), jedna je definovaná ako miestna cesta funkčnej triedy C3, kategórie MO 6,5/30. Miestne cesty a ich napojenia budú riešené v zmysle STN 73 6110 a STN 73 6102.

Navrhované cesty budú podľa možností zokruhované s existujúcimi cestami. Na ukončení navrhovaných i existujúcich slepých ciest s dĺžkou nad 100 m, ktoré nie je možné zokruhovať, je potrebné vybudovať obratiská.

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu nemotoristických komunikácií

Chodníky pozdĺž komunikácií nie sú vybudované. Navrhujú sa preto aspoň jednostranné chodníky pozdĺž cesty III. triedy v zastavanom území obce. Prioritne je potrebné vybudovať chodníky v centrálnej zóne obce. V nových uliciach sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m pozdĺž navrhovaných komunikácií funkčnej triedy C3. Chodníky sa vybudujú v súlade s STN 73 6110. V uliciach s navrhovanými upokojenými komunikáciami (zjazdými chodníkmi) nie je segregácia dopravy nevyhnutná.

Cyklistické chodníky tiež nie sú vybudované. Vyznačená je len trasa po ceste III. triedy - Požitavská cyklomagistrála, ktorá začína v obci Veľká Lehota a ďalej pokračuje v smere do Jedľových Kostolian. Navrhuje sa ako cyklotrasa vyznačiť aj úsek do Novej Bane po ceste III. triedy. V budúcnosti je však žiaduce vybudovať tu samostatný cyklistický chodník. Okrem toho sú v teréne, zväčša po poľných cestách vyznačené dva cyklookruhy pre horské bicykle (Okolo Novej Bane, Okolo Hrošovho vrchu).

Nároky na zariadenia cestnej dopravy

Verejné plochy statickej dopravy sa nachádzajú v ťažiskových priestoroch pri zariadeniach občianskej vybavenosti (pri obecnom úrade, zariadení sociálnych služieb, škole, cintoríne, športovom areáli). Kapacitne postačujú súčasným potrebám. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory komunikácií - zatrávnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe. Na pozemku každého rodinného domu musí byť zabezpečená možnosť odstavenia minimálne dvoch osobných vozidiel v zmysle ustanovení STN 73 6110/Z2.

Parkoviská bude ďalej potrebné budovať pre potreby nových zariadení občianskej vybavenosti (napr. v prípade rozšírenia zariadenia pre seniorov). Ich lokalizácia sa predpokladá v centrálnej zóne obce. V prípade rozširovania zástavby v lokalite Inovec je vhodné vybudovať tu záchytné parkovisko.

V obci je päť autobusových zastávok (Dolina, nám., OcÚ, Pirte, ŠM). Zastávky nemajú vybudované zastávkové pruhy. Pokrytie zastavaného územia a jeho navrhovaného rozšírenia zastávkami hromadnej dopravy je dostatočné, nové zastávky nie sú navrhované.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie

Nepredpokladá sa vznik žiadnych veľkých ani stredných zdrojov znečistenia ovzdušia. Nenavrhujú sa žiadne nové plochy pre výrobné prevádzky. V obytnom území obce a jeho navrhovanom rozšírení je podľa záväzných regulatívov povolená len výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov (aj to len mimo centrálnej zóny obce). Uvedené opatrenia predstavujú účinnú prevenciu znečisťovania ovzdušia zápachom a škodlivými látkami.

2. Voda

Odkanalizovanie a čistenie splaškových vôd

V obci Veľká Lehota nie je vybudovaná splašková kanalizácia. Čistiareň odpadových vôd (ČOV) bola vybudovaná v 80. rokoch 20. storočia, je však dlhodobo mimo prevádzky. Odpadové vody sa zhromažďujú do žúmp rodinných domov, zariadení občianskej vybavenosti a výroby a sú likvidované individuálne vlastníkami nehnuteľností. Vlastnú malú čistiareň odpadových vôd má zariadenie sociálnych služieb.

Dažďové vody sú odvádzané povrchovo, prirodzeným vsakom cez priepustné vrstvy, rigolmi a priekopami. Samostatná dažďová kanalizácia nie je vybudovaná.

V hodnotenej ÚPD sa v súvisle urbanizovanom území obce navrhuje vybudovanie splaškovej kanalizácie pre odkanalizovanie objektov v existujúcej zástavbe i navrhovaných uliciach. Kanalizačný systém je riešený ako gravitačná kanalizácia. Splaškové vody budú čistené v miestnej čistiarni odpadových vôd. Pre tento účel je nutné uvažovať s vybudovaním novej čistiarne odpadových vôd na mieste nefunkčnej čistiarne.

Návrhové množstvo splaškových odpadových vôd bolo vypočítané odvodením z výpočtu potreby pitnej vody. Za predpokladu úplného obsadenia všetkých nových rozvojových plôch novou výstavbou, navrhovaných v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii, bude ku koncu návrhového obdobia územnoplánovacej dokumentácie (r. 2035) ročné množstvo splaškových vôd predstavovať 76 805 m³.

Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m^3/r)	76 805
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	2,435
Max. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{h\ max}$ (l/s)	3,897
Min. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{h\ min}$ (l/s)	7,014

3. Odpady

Zber a likvidácia netriedeného komunálneho odpadu sa zabezpečuje na regionálnu skládku odpadu. V obci je zavedený separovaný zber druhotných surovín. Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva a schválené VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v obci.

V obci nie je zriadený zberný dvor. Pre tento účel sa navrhuje využiť technická časť areálu ZŠ, na jeho odvrátenej strane, pri obecnej prevádzkovej hale. So zriadením kompostoviska sa uvažuje pri cintoríne. V navrhovaných uliciach i v lokalite Inovec je potrebné rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu

Rastom počtu obyvateľov v území v zmysle riešenia navrhovaného v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii do konca návrhového obdobia (t.j. do roku 2035) dôjde aj k nárastu potenciálnej produkcie komunálneho odpadu. V prípade súčasne navrhovaného opatrenia zvýšenia podielu zhodnocovaného odpadu by sa množstvo ďalej nezhodnocovaného (skládkovaného) odpadu nezvýšilo.

ŠGÚ DŠ eviduje v riešenom území štyri nelegálne skládky (v zastavanom území a jeho blízkosti). Environmentálne záťaže tu nie sú evidované. Navrhuje sa úplná rekultivácia drobných skládok odpadu a smetísk. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia medzi opatreniami na zlepšenie kvality životného prostredia navrhuje okrem iného „uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a odstraňovanie nelegálnych skládok a smetísk“.

4. Hluk a vibrácie

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

Navrhované riešenie územnoplánovacej dokumentácie nepredpokladá zvýšenie záťaže hlukom ani vibráciami. Vzhľadom k minimálnym intenzitám dopravy na ceste III. triedy nie je zastavané územie obce ani jeho navrhované rozšírenie nadmerne zaťažované negatívnymi vplyvmi dopravy. Okrem prieluk sa žiadne rozsiahlejšie plochy pre bývanie a občiansku vybavenosť v blízkosti cesty III. triedy nenavrhujú.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná – väčšina riešeného územia spadá do oblasti so stredným radónovým rizikom; v južnej časti katastrálneho územia, vrátane väčšiny zastavaného územia, je radónové riziko nízke. Návrh územnoplánovacej dokumentácie preto stanovuje ako podmienku „pred výstavbou obytných budov v území so stredným a zvýšeným radónovým rizikom realizovať stavebné opatrenia na jeho elimináciu na prípustnú hodnotu podľa vyhlášky č. 98/2018 Z. z.“

Podľa mapy seizmických oblastí na území SR (STN 73 0036) je riešené územie zaradené do oblasti s intenzitou seizmického ohrozenia 6° MSK. V blízkom okolí neboli doteraz zistené žiadne znaky nestability územia v prirodzenom stave, preto je územie možno hodnotiť ako stabilné s pomerne nízkym rizikom seizmickej aktivity.

Navrhované riešenie hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nepredpokladá vznik nových zdrojov žiarenia.

6. Doplnujúce údaje

Údaje o iných výstupoch v podobe zásahov do prostredia nie sú v rozsahu územia riešeného územného plánu obce Veľká Lehota relevantné.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Obec Veľká Lehota leží v Banskobytrickom kraji, v okrese Žarnovica. Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. celým katastrálnym územím obce. Katastrálne územie je celistvé, má kompaktný tvar. Má výmeru 1835,7 ha. Hustota osídlenia dosahuje 59,4 obyvateľov na km², čo je pod úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²). Riešené územie hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- na severe s k.ú. Malá Lehota
- na východe s k.ú. Nová Baňa
- na juhu s k.ú. Tekovské Nemce
- na juhozápade s k.ú. Obyce
- na severozápade s k.ú. Jedľové Kostolany

Najdlhšie katastrálne hranice má s k.ú. Nová Baňa, najkratšie (len niekoľko metrov) s k.ú. Tekovské Nemce. Na západe je katastrálna hranica súčasne okresnou a krajskou hranicou (s okresom Zlaté Moravce a Nitrianskym krajom). Katastrálne hranice prebiehajú zväčša bez nápadných ohraničujúcich prvkov lesnými porastmi, na juhovýchode poľnohospodárskou pôdou. Na severovýchode vedú vrcholovou časťou Pohronského Inovca, inde ju na krátkom úseku tvorí aj vodný tok a cesta III. triedy.

Zastavané územie zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami. Je vymedzené len pre súvisle urbanizované územie - hranicami stanovenými k 1.1.1990. Okrem toho sa v katastrálnom území nachádza rozptýlené osídlenie v častiach Čigág, Inovec a v ďalších lokalitách v južnej časti katastrálneho územia.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Reliéf a horninové prostredie

Obec Veľká Lehota leží v pohorí Pohronský Inovec v skupine pohoria Veľký Inovec. Hornatinný povrch tvoria treťohorné propylitizované andezity.

Riešené územie z hľadiska geomorfologického členenia patrí do alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie, celku Pohronský Inovec a podcelkov Vojšín a Veľký Inovec.

Reliéf je hornatinový až planinový, s rozpätím nadmorskej výšky od 412 do 751 m n.m., stred obce je vo výške 575 m n.m. Najvyšší bod dosahuje na kótach Bujakov vrch a Kuchyňa, najnižší pri Osnom potoku.

Pohronský Inovec spadá pod neogénne vulkanity vystupujúce najmä v oblasti stredného, južného a východného Slovenska. Sú súčasťou rozsiahlejšieho vulkanického areálu karpatského oblúka a panónskeho bazénu. Ich vznik sa spája s procesmi subdukcie a zaoblúkovej extenzie v priebehu neogénneho vývoja karpatského oblúka. Geologickú stavbu vytvárajú najmä neogénne vulkanity (najmä propylitizované, pyroxenické a anfibolicko-pyroxenické andezity) z ktorých vznikli aj lávové prúdy a efúzívne komplexy stratovulkánov.

2. Klimatické pomery

Podľa klimaticko-geografického členenia (Atlas krajiny SR, 2002) spadá celé riešené územie do mierne teplej oblasti (M), okrsku mierne teplého, mierne vlhkého, pahorkatinového až vrchovinového (M3).

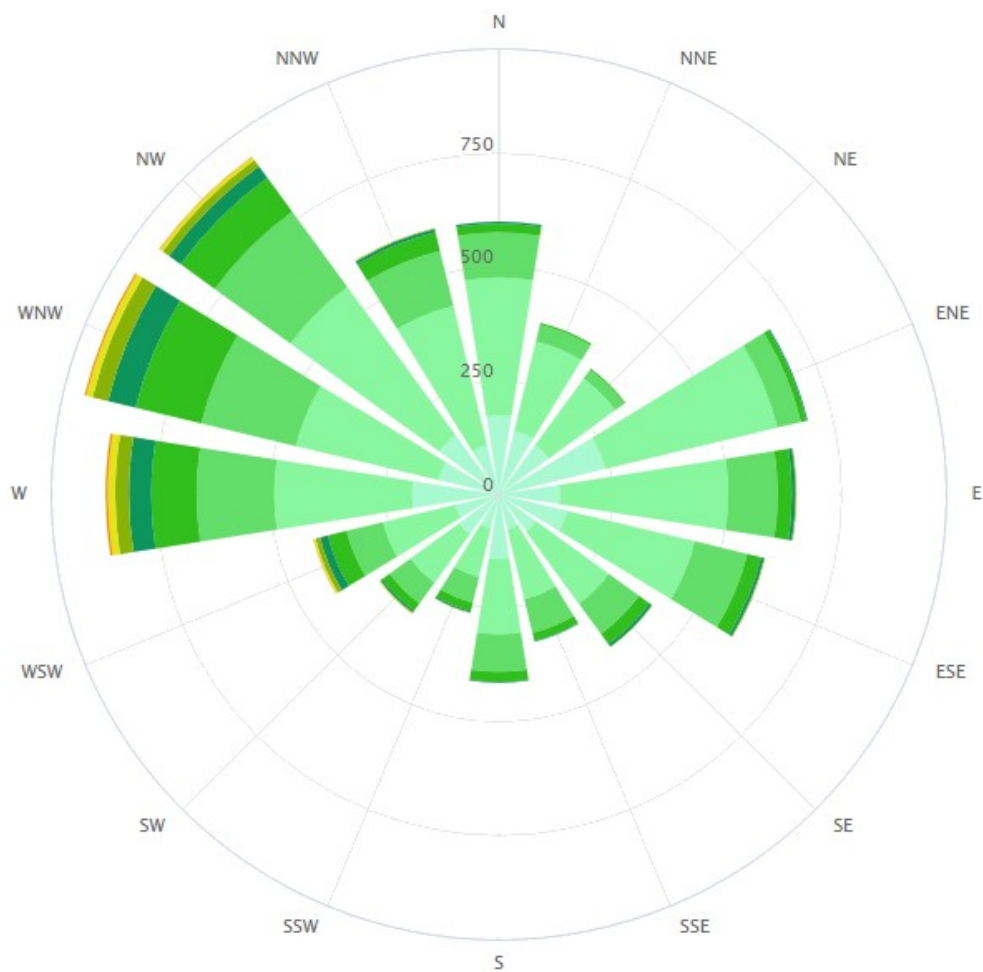
Mierne teplá oblasť má priemerný počet letných dní v roku menej ako 25. Júlový priemer teploty je vyšší ako 16 °C. V okrsku M3 je januárový priemer teploty vyšší ako –3 °C.

Priemerná ročná teplota na stanici Nová Baňa je 8,4 °C. Najteplejším mesiacom je júl a najchladnejším január. Priemerný počet letných dní v roku (viac 25 °C) je 45. Priemerný počet ľadových dní v roku (menej 0,1 °C) je 40. Priemerná dĺžka oslnenia za rok predstavuje 3915 hodín.

Ročný úhrn zrážok je 750 – 850 mm. Najviac zrážok pripadá na letné mesiace (jún a júl), naopak minimálne množstvo spadne od januára do apríla. Priemerný počet dní so zrážkami viac ako 1 mm je v oblasti Novej Bane 98,2 dní, viac ako 5 mm 45,5 dní. Snehová pokrývka sa v oblasti vyskytuje v priemere 50,2 dní ročne a jej priemerná výška je 12,3 cm.

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú predovšetkým orografické pomery. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níše. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria. Všeobecne však oblasť patrí k relatívne málo veterným oblastiam s priemernou rýchlosťou vetra 1 – 2,5 m/s.

Obr.: Veterná ružica (Nová Baňa)

Zdroj: www.meteoblue.com

Tab.: Priemerné mesačné teploty v °C – stanica Nová Baňa

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
8,4	-3,0	-1,0	3,4	8,8	13,6	16,8	19,0	17,8	14,0	8,5	4,2	-0,4

Zdroj: SHMÚ

Tab.: Priemerné mesačné zrážky v mm – stanica Nová Baňa

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
754	49	52	52	50	74	75	80	71	47	67	74	63

Zdroj: SHMÚ

Tab.: Početnosť smerov vetra – stanica Nová Baňa

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezv.
1,4	26,6	7,7	5,1	8,1	10,7	5,6	4,2	19,2

Zdroj: SHMÚ

3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia

V obci nie sú evidované stredné ani malé zdroje znečisťovania ovzdušia. K znečisteniu z lokálnych kúrenísk spaľovaním pevných palív dochádza hlavne v zimnom období, keďže obec nie je plynofikovaná. Stav ovzdušia v riešenom území je ovplyvnený najmä existujúcimi strednými a veľkými zdrojmi znečisťovania v mestách Žarnovica a Nová Baňa. Dochádza aj k diaľkovému prenosu emisií z výroby hliníka v Žiari nad Hronom. Vo vykurovacom období je ovzdušie nadmerne znečisťované spaľovaním tuhých palív v lokálnych kúreniskách, vzhľadom k chýbajúcej plynofikácii obce. K znečisteniu ovzdušia dochádza aj pri spaľovaní trávy a konárov v záhradách.

V súvislosti s navrhovaným riešením sa vznik nových zdrojov znečisťovania ovzdušia nepredpokladá.

Tab. Množstvo vyprodukovaných emisií v okrese Žarnovica podľa znečisťujúcich látok v t/rok

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2014	74,387	287,392	178,178	162,084	18,117
2015	77,514	334,090	196,216	174,104	22,042
2016	29,968	403,543	223,375	134,279	80,363
2017	30,263	410,387	219,579	134,654	85,876
2018	20,796	424,863	198,351	138,757	78,653

Zdroj: NEIS

4. Vodné pomery

Hydrologické pomery

Územie obce hydrograficky patrí do vrchovinno–nížinnej oblasti. Pre vodné toky je charakteristický dažďovo–snehový typ režimu odtoku s najvyšším prietokom v marci; v septembri býva hladina miestnych vodných tokov najnižšia.

Hydrologicky patrí takmer celé riešené územie do základného povodia rieky Nitry a čiastkového povodia Žitavy, ktorá je ľavostranným prítokom Nitry. Riešeným územím preteká Žitava potok a jej bezmenné prítoky, Starohutský potok, Osný potok (Osien). Žitava má dĺžku 99,3 km, plochu povodia 1244 km². Pramení južne od stredu obce Veľká Lehota v nadmorskej výške 680 m n. m. Starohutský potok, ktorý pramení len 200 m od hranice katastrálnych území, je však prítokom Hrona. Riešené územie je teda na rozvodí riek Hron a Žitava.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, náleží Žitava do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Hydrogeologické pomery

Podľa Hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (SHMÚ 1984) patrí riešené územie do hydrogeologického rajóna V 086 Neovulkanity pohorí Vtáčnik a Pohronský Inovec. Geologická stavba územia nevytvára priaznivejšie podmienky pre sústreďovanie väčšieho množstva podzemných vôd. Zásoby podzemnej vody sú nevýznamné. Prevažujúcou horninou na povrchu sú andezity a ich pyroklastiká. Ide všeobecne o slabo priepustné horniny, ktoré sú od hĺbky 20 – 30 m len veľmi slabo priepustné. V masívnych efuzívnych horninách prevažujú vody plytkého obehu, cirkulujúce v zóne zvetrávania a rozpojenia puklín. Väčšina prameňov v takýchto oblastiach má výdatnosť do 1 l/s a je nestála. Zvodnené pórové vulkanoklastiká sa vyznačujú medzizrnovou a puklinovou priepustnosťou. Ich výdatnosť dosahuje 5 – 20 l/s. Hlbšie založené poruchové zóny, majúce pôvod v extenznej tektonike môžu byť tiež zvodnené. Ich výdatnosť sa pohybuje od 0,4 do 5 l/s. Všeobecne majú tieto vody mineralizáciu typu Ca-Mg-HCO₃ v rozmedzí od 0,04 – 0,25 g/l v efuzívnych horninách po 0,04 – 0,05 g/l v tufitických horninách. Na miestach ich prechodu sulfidickými horninami ich mineralizácia rastie, tieto vody sú často znehodnotené a nevhodné na využitie.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

Kvalita vody vo vodných tokoch riešeného územia nebola zisťovaná – v riešenom území sa nenachádza monitorovaný vodný tok. Predpokladá sa nízka miera znečistenia, keďže riešené územie je pramennou oblasťou. To sa odráža aj v nízkom potenciálnom znečistení podzemných vôd. Podzemné vody sa zaraďujú prevažne do 1. triedy kvality (79%) a zvyšok do 2. triedy kvality (www.beiss.sk). Zdrojom znečistenia je v menšej miere poľnohospodársky komplex a odpadové splaškové vody z domácností (v obci nie je vybudovaná kanalizácia).

Kvalita podzemnej vody je značne závislá na hĺbke horizontu, pričom s hĺbkou dochádza k zvyšovaniu celkovej mineralizácie.

5. Pôdne pomery

Charakteristika pôdných pomerov

Poľnohospodárska pôda má na celkovej výmere katastrálneho územia podiel 45,1%. Z hľadiska pôdných typov sú v riešenom území vyvinuté len hnedé lesné pôdy (kambizeme).

Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu na poľnohospodárskej pôde poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 61 – kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké (lokálne kambizeme andozemné)

- 77 – kambizeme (typ) plytké na vulkanických horninách, stredne ťažké
- 81 – kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké až ťažké

Kvalita pôdy a ohrozujúce faktory

V katastrálnom území Veľká Lehota sú len poľnohospodárske pôdy nízkej kvality - podľa BPEJ zaradené do 7. - 9. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality podľa zákona č. 220/2004 Z.z. Podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. sú za najkvalitnejšie v danom katastrálnom území považované aj niektoré pôdy najnižšej 9. skupiny kvality, ktoré sa navyše nachádzajú vo vrcholových polohách Pohronskeho Inovca.

Na časti poľnohospodárskej pôdy sú vybudované hydromelioračné zariadenia typu odvodnení.

Vodná erózia mierne postihuje strmšie svahy so sklonom 7-12°, využívané ako orná pôda, ktoré sú nedostatočne chránené vegetáciou. Priaznivé podmienky na erozívnu činnosť vody sú vytvorené dlhými svahmi so zhoršenými hydrogeologickými podmienkami po odstránení vegetácie. Vodnej erózii napomáha pôdny kryt kambizemí, ktoré sú málo odolné voči eróznej degradácii. Vodná erózia sa v riešenom území prejavuje prevažne výmoľovou eróziou a hĺbkovou korytovou eróziou vodných tokov.

Kontaminácia pôdy v dotknutom území nebola zisťovaná.

6. Fauna, flóra

Vegetácia

Na základe fytogeografického členenia Slovenska (Atlas krajiny SR) patrí záujmové územie do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*), okresu Slovenské stredohorie a podokresu Pohronský Inovec.

Lesná vegetácia

Potenciálna prirodzená vegetácia je taká vegetácia, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu. V riešenom území sú podľa Atlasu krajiny (2002) nasledovné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie s drevinovou skladbou:

- karpatské dubovo-hrabové lesy (*C* – *Carici pilosae-Carpinetum*) – nachádzali sa na svahoch pahorkatiny, mimo vrcholových polôh. Ide o spoločenstvá drevín dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaioides*).
- podhorské bukové lesy (*Fs* – *Fagenion p.p., Dentario bulbiferae-Fagetum*) – táto jednotka sa v riešenom území nachádza len v najvyšších polohách. Reprezentovaná je lesnými spoločenstvami druhov buk lesný (*Fagus sylvatica*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor horský (*Acer platanoides*) a bylín ako ostrica chlpatá

(*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), kostrava horská (*Festuca drymeja*), lipkavec marinkový (*Gallum odoratum*)

- bukové a jedľovo-bukové lesy (*F – Dentario glandulosae-Fagetum*) – táto jednotka pokrýva najvyššie položené časti na južnom okraji katastrálneho územia. Patria sem spoločenstvá zmiešaných lesov, ktoré vytvára buk lesný (*Fagus sylvatica*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), jedľa biela (*Abies alba*), zubačka žliazkatá (*Dentaria glandulosa*), zubačka deväťlistá (*Dentaria enneaphyllis*).

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území sa od prirodzenej vegetácie odlišuje. Lesné plochy boli sčasti nahradené lúkami a pasienkami. Lesné porasty pokrývajú plochy s členitejším reliéfom a na okrajoch katastrálneho územia.

Lesné porasty sú klasifikované takmer výlučne ako hospodárske lesy (91,9%), zvyšok pripadá na ochranné lesy. Smrek a ihličnaté stromy nepatria medzi potenciálnu prirodzenú vegetáciu, napriek tomu sa tu hojne vyskytujú. Najväčšie zastúpenie má buk (65,9%, hrab (10,6%), smrek (7,9%), dub (5,4%), smrekovec (3%), jedľa (2,3%), cer (2%). Lesné plochy majú výmeru 934,3 ha, t.j. 50,9% z celkovej výmery katastrálneho územia.

Nelesná drevinová vegetácia

Nelesná drevinová vegetácia sa nachádza na trvalých trávnych porastoch, pozdĺž medzí a poľných ciest, vo výmoľoch a v podobe sprievodných porastov vodných tokov. Na poľnohospodárskej pôde sú jej funkcie nenahraditeľné – krajinotvorná, refugiálna (migrácia rastlín a živočíchov), pôdoochranná, mikroklimatická, pufrčná, hydrická, atď. Drevinová skladba je rôznorodá a závisí od polohy a nadmorskej výšky. Líniový doprovod vodným tokom vytvárajú jelše (*Alnus glutinosa* alebo *Alnus incana*), vrbý (rôzne druhy rodu *Salix*), jasene (hlavne *Fraxinus excelsior*), javory (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanoides*), čremcha (*Padus avium*). Stromoradia pozdĺž poľných ciest v nižších polohách tvoria čerešňa vtáčia (*Prunus avium*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), topoľ osikový (*Populus tremula*), vrbá popolavá (*Salix cinerea*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), miestami sa vyskytuje aj brest horský (*Ulmus glabra*) a jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). V rámci krovinnej etáže sa často vyskytujú svíb krvavý (*Swida sanguinea*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), krušina jelšová (*Frangula alnus*), ruža šíповá (*Rosa canina*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), baza čierna (*Sambucus nigra*), zemolez čierny (*Lonicera nigra*), čremcha strapcovitá (*Padus racemosa*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), vtáci zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*).

Nelesná drevinová vegetácia nie je vyčlenená ako osobitný druh pozemku a je zahrnutá zväčša v rámci trvalých trávnych porastov.

Trvalé trávne porasty

Trvalé trávne porasty predstavujú spoločenstvá stepného charakteru – lúky a pasienky. V riešenom území predstavujú dominantné využitie poľnohospodárskej pôdy. Vytvárajú rozsiahle plochy, členené nelesnou drevinovou vegetáciou. Vyvinuli sa prevažne hospodárením človeka v rámci rozptýleného osídlenia štálov. Značnú časť trvalých

trávných porastov tvoria biotopy európskeho významu a biotopy národného významu. V súvislosti so zmenou spôsobu života, vyľudňovaním hospodárskych usadlostí a ich premenou na víkendové chalupy, ale aj so zmenou dodavateľsko-odberateľských vzťahov pri zužitkovaní poľnohospodárskych produktov sa mení využívanie zeme. Kosia sa obyčajne len lúky v bezprostrednej blízkosti domov, ostatné degradujú. Nevypášané pasienky zarastajú krovínami. Zmena lúčnych biotopov sa prejavuje ochudobnením biodiverzity, hlavne o druhy viazané na pôvodné spoločenstvá.

Trvalé trávne porasty majú výmeru 682,7 ha, t.j. 37,2 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Orná pôda

Orná pôda má len minoritný podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy. Agrocenózy na ornej pôde vykazujú najnižšiu ekologickú hodnotu.

Orná pôda má výmeru 120,6 ha, t.j. 6,6 % z celkovej výmery riešeného územia.

Trvalé kultúry

V riešenom území sa nachádzajú len plochy sádov na zanedbateľnej výmere 0,3 ha.

Sídlná vegetácia

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, väčšinou ide o synantropnú vegetáciu. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Záhrady majú celkovú výmeru 24,5 ha. Väčšie plochy verejnej zelene sa v obci nenachádzajú. Na verejných priestranstvách je drevinová vegetácia vysadená v areáli kostola a obecného úradu. V drevinovej skladbe výsadby na verejných priestranstvách majú zastúpenie smrek, jedľa, borovica, lipa, javor, breza, tuja a iné. Odporúča sa revitalizácia tejto zelene a zvýšenie jej atraktivity formou parkových úprav.

Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m² (ÚHDP) za katastrálne územie obce Veľká Lehota

Druh pozemku	výmera v m²
orná pôda	1206364
chmeľnice	0
vinice	0
záhrady	244714
ovocné sady	2612
trvalé trávne porasty	6827339
lesné pozemky	9343407
vodné plochy	41232
zastavané plochy a nádvoria	535890
ostatné plochy	268928
spolu – k.ú.	18357305

Zdroj: GKÚ Bratislava www.katasterportal.sk

Živočíšstvo

Podľa zoogeografického členenia (Čepelák, 1980) patrí riešené územie do živočíšneho regiónu Západné Karpaty, južného okrsku. Podľa terestrického biocyklu leží dotknuté územie v provincii listnatých lesov – podkarpatský úsek. Podľa limnického biocyklu patrí územie do Pontokaspickej provincie, podunajského okresu, stredoslovenskej časti (Miklós, Hrnčiarová et al. 2002).

V riešenom území sa nachádza rôznorodé prostredie, ktoré vytvára podmienky pre rôzne živočíšne druhy. Nachádzajú sa tu živočíchy viazané na listnaté lesy, ale aj živočíšstvo lúk, pasienkov, polí, sídiel. Viaceré druhy, ktoré sa územím bežne vyskytovali len v nedávnej minulosti, sa dnes z tohto okolia vytratili celkom, alebo sú zriedkavé.

Zoocenózy listnatých lesov charakterizujú indikačné druhy avifauny typické pre listnaté lesy. Sú to predovšetkým brhlík lesný (*Sitta europaea*), sojka škriekavá (*Garrulus glandarius*), holub plúžik (*Columba oenas*), kukučka jarabá (*Cuculus canorus*), sýkorka bielolíca (*Parus major*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), ďateľ veľký (*Dendrocopos major*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), pinka lesná (*Fringilla coelebs*), glezg lesný (*Coccothraustes coccothraustes*), kôrovník dlhoprstý (*Certhia familiaris*), muchárik bielokrký (*Ficedula albicollis*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), sova obyčajná (*Strix aluco*), myšiak lesný (*Buteo buteo*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), zo vzácnejších druhov vtákov ojedinele aj výr skalný (*Bubo bubo*), orešnica perlavá (*Nucifraga caryocatactes*), jariabok hôrny (*Tetrastes bonasia*). Drobné zemné cicavce v lesnom komplexe zastupuje ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*), hrdziak hôrny (*Clethrionomys glareolus*), plch veľký (*Glis glis*) a piskor obyčajný (*Sorex araneus*). Z netopierov sa vyskytuje netopier fúzatý (*Myotis mystacinus*) i ďalšie druhy, vrátane vzácného podkovára veľkého (*Rhinolophus ferrumequinum*). Z drobných cicavcov je to veverica stromová (*Sciurus vulgaris*), kuna hôrna (*Martes martes*), z väčších cicavcov srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), jeleň lesný (*Cervus elaphus*), sviňa divá (*Sus scropha*).

Zoocenózy lúk a pasienkov - z typických obyvateľov lúčnych biotopov sa z obojživelníkov vyskytujú ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), bežne sa vyskytujú tri druhy skokanov - skokan zelený (*Pelophylax esculentus*), skokan hnedý (*Rana temporaria*) a skokan šťihly (*Rana dalmatina*), pomerne hojná je salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*) a mlok obyčajný (*Triturus vulgaris*), z plazov jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*), jašterica múrová (*Lacerta muralis*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), jašterica zelená (*Lacerta viridis*), slepúch lámavý (*Anguis fragilis*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*), užovka stromová (*Elaphe longissima*), z vtákov v prostredí lúk loví orol krikľavý (*Aquila pomarina*), žije tu jarabica poľná (*Perdix perdix*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), chrapkáč poľný (*Crex crex*), cibík chocholatý (*Vanellus vanellus*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), strnádka žltá (*Emberiza citrinella*), strnádka lúčna (*Emberiza calandra*), Z cicavcov sa vyskytuje jež obyčajný (*Erinaceus europaeus*), bielozubka bielobruchá (*Crociodura leucodon*), krt obyčajný (*Talpa europaea*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), myška drobná (*Micromys minutus*), syseľ obyčajný (*Citellus citellus*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), lasica obyčajná (*Mustella nivalis*), jazvec obyčajný (*Meles meles*) a srnec lesný (*Capreolus capreolus*).

Technické a administratívne stavby sú prvkom v prostredí, ktoré viažu na seba synantropné druhy živočíchov – vrabca domového (*Passer domesticus*), žltouchvosta domového (*Phoenicurus ochruros*), belorítky domovej (*Delichon urbica*). Z cicavcov je to krt obyčajný (*Talpa europaea*), myš domová (*Mus musculus*), potkan hnedý (*Rattus norvegicus*), jež obyčajný východoeurópsky (*Erinaceus europaeus*).

7. Krajina

Štruktúra krajinného obrazu, scenéria

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

V scenérii krajiny a v jej vizuálnom vnímaní je limitom reliéf, ktorý určuje mieru výhľadových a videných priestorov. Reliéf je značne členitý a celkovo pestrosť reliéfu vytvára zaujímavý krajinný obraz územia. Je zdrojom atraktívnych scenérií a výhľadov. Z vyššie položených svahov – najmä z východnej strany, keďže tieto polohy sú nezalesnené, sú atraktívne pohľady na samotné sídlo, Novú Baňu a rozptýlené osídlenie. Krajinnou dominantou je silueta vrchov Pohronskeho Inovca - Bujakov vrch, Vojšín.

Strmšie svahy sú pokryté lesnými porastmi s rôznorodou drevinovou skladbou a sú preto atraktívnejšie ako lesné monokultúry. Vizuálne vnemy odlišného rázu poskytujú pasienky a mozaiky s lesnými porastmi.

Možno konštatovať, že v krajinnom obraze prevládajú harmonicky pôsobiace prvky prírodného charakteru. Kategóriu neutrálne pôsobiacich prvkov reprezentuje orná pôda a zastavané územie, vrátane hospodárskych areálov. Rušivo pôsobiace prvky v území nie sú zastúpené (okrem elektrických vedení 22 kV). Ani vo vzdialenejšom horizonte nevystupujú ako dominantné prvky siluety výškových objektov a technických zariadení.

Ekologická stabilita a ekologická významnosť

Katastrálne územie obce Veľká Lehota sa v rámci okresu Žarnovica vyznačuje priemernou ekologickou stabilitou. Priestor ekologicky stabilný tvorí 50,2% územia, zvyšok pripadá na priestor ekologicky stredne stabilný (www.beiss.sk).

Ako ekologicky významné segmenty definujeme prírodné i poloprírodné prvky, na ktoré sa viažu ekostabilizačné funkcie:

- vodné toky vrátane brehových porastov a sprievodnej drevinovej a krovinovej vegetácie
- kompaktné lesné porasty, ktoré nie sú definované ako biocentrá, resp. s biotopmi národného významu a európskeho významu
- rozsiahlejšie záhumienky a extenzívne využívané záhrady s ovocnými stromami

- lesné remízky a lesíky a línie nelesnej drevinovej vegetácie
- lúky a pasienky na svahovitom teréne, s biotopmi národného významu a európskeho významu

8. Chránené územia, ich ochranné pásma a územný systém ekologickej stability

Chránené územia

V riešenom území sa nachádza prírodná rezervácia PR Bujakov vrch, na výmere 1,26 ha. Predmetom ochrany je jeden z najsevernejších výskytov ponikleca veľkokvetého (*Pulsatilla grandis*) v stredoslovenskom regióne. Chránené územie sa nachádza na hranici katastrálnych území Veľká Lehota a Nová Baňa asi v polovici vzdialenosti medzi vrchom Vojšín a Sedlovou skalou. Pozostáva z dvoch samostatných enkláv. Platí tu 4. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Bolo vyhlásené Vyhláškou KÚ v Banskej Bystrici č.20/1997 zo dňa 30.7.1997, s účinnosťou od 6.3.1998. Ochranné pásmo PR nebolo vyhlásené.

Nenachádzajú sa tu chránené územia sústavy chránených území Natura 2000, chránené stromy ani významné mokrade.

Na trvalých trávnych porastoch sú vo viacerých lokalitách evidované biotopy národného a európskeho významu. Ide o Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky, Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky, Lk4 Bezkolencové lúky, Tr1 Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnom substráte. Na lesných porastoch sú to: Ls2.1 Dubovo-hrabové karpatské lesy, Ls4.0 Lipovo-javorové sutinové lesy, Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls45.2 Kyslomilné bukové lesy, Ls5.4 Vápnomilné bukové lesy.

Žiadne nové územia sa nenavrhujú na vyhlásenie za chránené územia ani z územného plánu regiónu nevyplývajú pre riešené územie žiadne nové návrhy ochrany prírody a krajiny.

Územný systém ekologickej stability

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. Prvky nadregionálneho ÚSES boli charakterizované v Genereli nadregionálneho ÚSES SR. V nadväznosti na tento dokument boli vypracované Regionálne územné systémy ekologickej stability (RÚSES) pre všetky okresy Slovenska, vrátane RÚSES okresu Žiar nad Hronom (1993). Návrh týchto prvkov bol premietnutý do ÚPN VÚC Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov, pri doplnení o ďalšie návrhy.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií. Do riešeného územia zasahuje biocentrum regionálneho významu:

- **RBc 12/5 Bujakov vrch - Kuchyňa** – jadrom biocentra je PR Bujakov vrch. Biocentrum tvoria lesné porasty a v rámci PR aj trvalé trávne porasty. Biocentrum je plne funkčné.

V blízkosti (na rozhraní k.ú. Malá Lehota a k.ú. Nová Baňa) sa nachádza aj ďalšie biocentrum RBc 12/6 Vojšín.

Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokraďového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha. Navrhujú sa nasledovné biocentra miestneho významu:

- **MBc Osný vrch - Háj** – biocentrum tvoria kompaktné lesné porasty v severovýchodnej časti katastrálneho územia. V k.ú. Jedľové Kostoľany biocentrum predstavuje pokračovanie nadregionálneho biocentra Včelár, ktoré je navrhované v ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja.
- **MBc Pod Bujakov vrch** – Biocentrum tvoria lesné porasty a v najvyšších polohách aj trvalé trávne porasty. Nadväzuje na prvky regionálneho významu - RBc 12/5 Bujakov vrch – Kuchyňa a biokoridor RBk 12/11.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca. Riešeným územím prechádzajú dva biokoridory regionálneho významu:

- **RBk 12/11 Pečanský vrch - Sedlová skala - Vojšín** – terestrický biokoridor regionálneho významu so šírkou 500 – 1500 m a dĺžkou 19,3 km prebieha vrcholovou časťou pohoria východne od Veľkej Lehoty, pričom jeho vedľajšia vetva pretína tok Žitavy a smeruje do k.ú. Jedľové Kostoľany.
- **RBk Vodný tok Žitava** – biokoridor regionálneho významu tvorí vodný tok Žitavy od jej prameňa. Stresovým faktorom je prechod zastavaným územím obce v dĺžke takmer 2 km.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru. Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledujúce biokoridory miestneho významu:

- **MBk Osný potok** – os hydricko-terestrického biokoridoru miestneho významu tvorí tok Osného potoka od jeho prameňa. Súčasťou biokoridoru je príľahlá dolina, ktorá je celá zalesnená.
- **MBk Starohutský potok** – v riešenom území len začína, a to v mieste prameňa Starohutského potoka. Biokoridor ďalej pokračuje v k.ú. Nová Baňa.
- **MBk Vojšínska dolina** – prevažne hydriocký biokoridor tvorí dolina s drobným vodným tokom. Začína pod vrcholom Vojšína a nadväzuje na biocentrum

miestneho významu Bujakov vrch. V dolnej časti sa spája s biokoridorom regionálneho významu Vodný tok Žitava.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tlmieť negatívne pôsobenie devastčných činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nižšou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou. Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru:

- remízky, zeleň na stržiach a v erózných ryhách
- lesné porasty v kontakte s potenciálnymi biocentrami
- trvalé trávne porasty s biotopmi európskeho a národného významu
- drobné vodné toky s brehovou vegetáciou, ktoré nie sú zaradené medzi biokoridory miestneho významu

9. Obyvateľstvo

Demografické údaje

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia.

Od 2. polovice 19. storočia miestna populácia zaznamenávala sústavný nárast, hlavne na začiatku 20. storočia. Rast však pokračoval až do roku 1961, keď kulminoval historicky najvyšším počtom na úrovni 1649 obyvateľov. Do 70. rokov populácia ešte stagnovala, neskôr však výrazne klesala a tento pokles sa dodnes nezastavil. Od roku 1961 klesol počet obyvateľov o 559, čo predstavuje stratu tretiny populácie. Vývoj v 2. polovici 20. storočia bol dôsledkom sťahovania obyvateľov do miest (urbanizáciou) za podpory masívnej bytovej výstavby. Neskôr sa negatívne prejavuje vplyv odľahlej polohy a slabej hospodárskej základne.

Obec dlhodobo vykazuje prirodzené aj migračné úbytky. V sledovanom 10-ročnom období rokov 2011 – 2020 došlo k značnému prirodzenému úbytku (v pomere 80 : 167). Pokles miery natality je dôsledkom celkových spoločenských a sociálnych zmien v SR a v celom stredoeurópskom priestore. Migračná bilancia obce sa v sledovanom období vyznačovala miernym úbytkom (v pomere 159 : 170), avšak od roku 2018 sa trend výrazne obrátil v prospech prisťahovaných.

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ v roku 2011 dosahoval nepriaznivú hodnotu – 70,4. Podľa všeobecnej interpretácie až hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o regresívny typ populácie.

Najväčší pomerný nárast v poslednom období zaznamenal segment obyvateľstva v poproduktívnom veku. Najväčší pokles sa týkal zložky obyvateľstva v predproduktívnom veku.

V budúcnosti do roku 2035 prognózujeme stabilizáciu počtu obyvateľov na úrovni okolo 1100 - 1150 obyvateľov. Na tento predpokladaný cieľový stav je dimenzovaná aj návrhová kapacita rozšírenia obytného územia.

Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2011

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	632
1880	631
1890	700
1900	714
1910	968
1921	1063
1930	1104
1940	1236
1948	1145
1961	1649
1970	1615
1980	1533
1991	1338
2001	1308
2011	1193

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	604
z toho muži	308
z toho ženy	296
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	82
Počet obyvateľov v produktívnom veku	426
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	96

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Vývoj počtu narodených, zomrelých, prihlásených a odhlásených

Rok	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Počet obyvateľov k 31.12.
2011	8	13	17	22	1191
2012	12	18	13	13	1185
2013	10	24	13	21	1163
2014	7	16	4	19	1139
2015	3	24	11	26	1103
2016	10	17	16	12	1100
2017	6	13	19	22	1090
2018	8	21	27	11	1093
2019	10	20	14	10	1087
2020	6	14	25	14	1090
Spolu	80	180	159	170	

Zdroj: ŠÚSR

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa SODB 2011 tvoria 99,1% obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou).

Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	česká	iná	nezistená
	1142	5	5	41

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva homogénna. Miera religiozity dosahuje nadpriemerné hodnoty. Bez vyznania bolo len 1,8% obyvateľov. 90,4% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi. Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené.

Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	iné	bez vyznania	nezistené
	1078	8	21	86

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti podpriemerný potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov predstavuje 44,5%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bolo od najstarších čias poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo. V dôsledku reštrukturalizácie hospodárstva klesol počet pracovníkov v tomto odvetví. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v terciárnom sektore. Podľa údajov z SODB 2011 najviac obyvateľov pracovalo v terciárnom sektore (služby) – 237 obyvateľov a v sekundárnom sektore

(priemysel) – 225 obyvateľov. Nízky je podiel zamestnancov primárneho sektora (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo) – 29 obyvateľov.

V obci je v súčasnosti vytvorených do 150 pracovných miest. Najvýznamnejším miestnym zamestnávateľom je KOVACO, spol. s r.o. s 80 zamestnancami. Zo zamestnanej zložky ekonomicky aktívneho obyvateľstva väčšina odchádza za prácou do okolitých miest. Za prácou a štúdiom odchádzalo 381 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva predstavovalo až 77,4%. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	531
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	44,5
pracujúci (okrem dôchodcov)	378
pracujúci dôchodcovia	16
osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	24
nezamestnaní	131
študenti	87
osoby v domácnosti	8
dôchodcovia	325
príjemcovia kapitál. príjmov	2
iná a nezistená	44
deti do 16 rokov	178

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Údaje o aktivitách a infraštruktúre

Občianska vybavenosť je čiastočne vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti. Väčšina zariadení občianskej vybavenosti je lokalizovaná v centrálnej časti obce, v blízkosti hlavných uzlových priestorov.

Vybavenosť typu sociálnej infraštruktúry reprezentuje základná škola s materskou školou, spoločensko-kultúrne centrum s obecným úradom, rímskokatolícky kostol s farským úradom, cintorín, ktorý má dostatočnú rezervu v zadnej časti. Väčšina zariadení je v súčasnosti vo vyhovujúcom stave; podľa potreby je možné realizovať postupnú modernizáciu verejných budov.

Materská škola je jednotriedna. Základná škola je plnotriedna - má spolu 9 kmeňových učební, 4 odborné učebne, knižnicu, posilňovňu. Kapacity vzdelávacích zariadení vyhovujú súčasným požiadavkám, ako aj návrhovým potrebám. V rámci školského areálu odporúčame vybudovať telocvičňu.

V obci je ambulancia lekára pre dospelých. Lekáreň je v budove bývalého obecného úradu. Obyvatelia využívajú služby zdravotníckych zariadení v mestách Nová Baňa a Žarnovica; najbližšia nemocnica je v Žiari nad Hronom a Zlatých Moravciach. Sociálne služby poskytuje zariadenie pre seniorov a špecializované zariadenie, ktoré prevádzkuje nezisková organizácia DOMINIK, n.o. Má celkovú kapacitu 66 miest. Zabezpečuje aj terénne sociálne

služby (rozvoj stravy pre občanov obce, pranie, žehlenie bielizne, upratovanie). V zmysle aktuálneho investičného zámeru sa navrhuje rozšírenie zariadenia sociálnych služieb o plochy v nadväzujúcej polohe, na vlastných pozemkoch organizácie.

Zo zariadení komerčnej občianskej vybavenosti je v obci pošta, maloobchodné predajne potravín a rozličného tovaru, dve pohostinské zariadenia a drobné služby pre obyvateľstvo (kaderníctvo). Stravovacie ani ubytovacie zariadenia sa tu nenachádzajú.

Najvýznamnejším podnikom v obci je KOVACO, spol. s r.o., so zameraním na kovovýrobu. Jeho výrobný areál sa nachádza na južnom okraji obce, v blízkosti je aj prevádzka výroby ekologických montovaných stavieb (K TEAM). Hospodársky dvor poľnohospodárskeho podniku POŁAN spol. s r.o. je situovaný východne od obce. Je len extenzívne využitý. Živočíšnu výrobu podnik realizuje len formou pastevného chovu, bez ustajnenia na území obce (cca 150 ks kráv).

Obec je z hľadiska rozvoja cestovného ruchu situovaná v atraktívnom prostredí. Sú tu dobré podmienky pre zimné športy. Lyžiarsky vleč so zjazdovkou je v Drozdove, spadá však už do k.ú. Nová Baňa. V letnej sezóne sú možnosti pešej turistiky a cykloturistiky. Obcou prechádza značková Požitavská cyklomagistrála a ďalšie cyklotrasy. Atraktívne sú pešie trasy na Veľký Inovec, Starohutský vodopád a Kamenný vrch. Z obce sú značkové aj trasy do Jedlových Kostolian a na Vojšín, ako aj náučný chodník Vojšín.

V lokalite Inovec vzniká transformáciou a rozširovaním rozptýleného osídlenia chatová oblasť. Ako rekreačné chalupy sa tiež využíva značná časť staršieho bytového fondu v obci a v rozptýlenom osídlení.

Pre športové aktivity obyvateľov obce slúži športový areál s futbalovým ihriskom. V obci je tiež viacúčelové ihrisko. Pre spoločensko-kultúrne aktivity sa okrem spoločensko-kultúrneho centra využíva aj amfiteáter pri ihrisku.

Údaje o infraštruktúre zásobovania pitnou vodou sú v kapitole B.I.2 tejto správy.

Údaje o infraštruktúre zásobovania elektrickou energiou a zemným plynom sú v kapitole B.I.4 tejto správy.

Údaje o dopravnej infraštruktúre sú v kapitole B.I.5 tejto správy.

Údaje o infraštruktúre odkanalizovania a čistenia splaškových vôd sú v kapitole B.II.2 tejto správy.

Údaje o odpadovom hospodárstve sú v kapitole B.II.3 tejto správy.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické lokality

Kultúrno-historické hodnoty sú odrazom historického vývoja obce. Na území obce Veľká Lehota sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF). Nachádzajú sa tu však architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami:

- rímskokatolícky kostol sv. Martina, z roku 1809, postavený na mieste pôvodného kostola z roku 1780 v barokovom slohu, pričom neogotickou úpravou prešiel v roku

1862. Kostol je jednolodový s polygonálnym uzáverom presbytéria so strešnou vežičkou nad štítovým priečelím. V lodi je atypický drevený trámový strop.

- potočná zástavba domov, stavaných do svahov
- socha sv. Jána Nepomuckého, v parčíku pri kostole
- pamätník padlým hrdinom z prvej svetovej vojny, pri kostole
- prícestné kaplnky a kríže

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V riešenom území sa paleontologické náleziská nevyskytujú a v súvislosti s poznatkami o geologickej stavbe sa ani nepredpokladajú. Nenachádzajú sa tu žiadne významné geologické lokality.

12. Iné zdroje znečistenia

V dotknutom území sa nevyskytujú iné zdroje znečistenia.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

V riešenom území sa vyskytujú environmentálne problémy, ktoré je možné rozdeliť do nasledujúcich kategórií:

- problémy ohrozenia prvkov ÚSES – najmä v dôsledku konfliktov prvkov ÚSES a ekologicky významných segmentov krajiny so stresovými javmi a zdrojmi. Funkčnosť biokoridorov a biocentier nie je významnejšie ohrozená – problémom je len kontakt so zastavaným územím.
- problémy ohrozenia prírodných zdrojov – ohrozenie kvality pôdy, povrchových a podzemných vôd v dôsledku priesakov nevyhovujúcich žump do podzemnej vody a vodných tokov. Ohrozením biologickej diverzity je sporadický prienik inváznych drevín a rastlín. Ďalší problém ohrozenia prírodných zdrojov vzniká v súvislosti so zmenou spôsobu života vidieckej časti osídlenia: degradujú a zarastajú lúky, čím dochádza k strate biodiverzity. Problémom ohrozenia pôdy ako prírodného zdroja je vodná erózia.
- problémy ohrozenia ekologickej stability územia – v riešenom území sú len na menšej výmere rozsiahlejšie pôdne celky poľnohospodárskej pôdy, ktoré sa vyznačujú nízkym stupňom ekologickej stability.
- problémy ohrozenia životného prostredia – týkajú sa predovšetkým obytného územia obce a kontaktných polôh. Ohrozujúcim faktorom je riziko vzniku devastovaných plôch v zastavanom území alebo v jeho bezprostrednom okolí. Problémom je aj spaľovanie biologického odpadu zo záhrad namiesto kompostovania. Najvýznamnejším ohrozujúcim faktorom sú netesné žumpy a úniky splaškových vôd, resp. ich zámerné vypúšťanie do podlažia, nakoľko tu nie je vybudovaná splašková kanalizácia.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

1. Vplyvy na obyvateľstvo

Návrh územného plánu obce Veľká Lehota nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi.

V oblasti dopravy ide o návrh rekonštrukcie a rozšírenia miestnych komunikácií, ako aj doplnenia siete miestnych komunikácií. Vzhľadom k minimálnym intenzitám dopravy na ceste III. triedy nie je zastavané územie obce ani jeho navrhované rozšírenie nadmerne zaťažované negatívnymi vplyvmi dopravy. Okrem prieluk sa žiadne rozsiahlejšie plochy pre bývanie a občiansku vybavenosť v blízkosti cesty III. triedy nenavrhujú. V ďalekom výhľade sa v zmysle územného plánu regiónu uvažuje s vysokorýchlostnou železnicou - nakoľko má byť v tunelovom vedení, riešené územie, jeho obyvateľstvo, ani zložky životného prostredia nebude nijako ovplyvňovať.

Návrhy investícií do nemotorovej dopravy budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky. Počíta sa s vybudovaním chýbajúcich chodníkov pre chodcov pozdĺž prieťahu cesty III. triedy zastavaným územím obce, ako aj s cyklistickou trasou do Novej Bane.

V oblasti technickej infraštruktúry bude mať navrhovaná výstavba splaškovej kanalizácie s čistením v čistiarni odpadových vôd podstatný pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov. Uvažovaná plynofikácia obce nielen zvýši štandard bývania, ale bude mať predovšetkým pozitívny vplyv na zdravie obyvateľstva - elimináciou znečistenia ovzdušia v zastavanom území. V nových obytných uliciach a plochách pre výstavbu kvalitu bývania zabezpečí zámer napojenia na inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Na ochranu zdravia obyvateľstva je v hodnotenej ÚPD stanovená požiadavka osobitných stavebných opatrení pri výstavbe obytných budov na území so stredným radónovým rizikom podľa vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia. V južnej časti katastrálneho územia, vrátane väčšiny zastavaného územia, je však radónové riziko nízke a tieto opatrenia nie sú potrebné.

Návrhy zamerané na zvýšenie ekologickej stability nebudú mať len pozitívne environmentálne dopady, ale ich nepriamym vplyvom je potenciál priniesť zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2035 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu prognózuje len minimálne zvýšenie počtu obyvateľov na 1145. V prípade prisťahovania nových obyvateľov dôjde následne k zmene sociálnej a demografickej štruktúry miestnej populácie – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov, zvýšeniu podielu domácností so strednými príjmami. Táto zmena bude mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu. Medzi pozitívne ekonomické dôsledky na obyvateľstvo možno zaradiť predpokladaný nárast počtu pracovných príležitostí v obci, vyplývajúci z návrhov rozširovania výrobného areálu a kapacít občianskeho vybavenia.

Plochy pre výstavbu vymedzené v návrhu územného plánu obce (vrátane prieluk) majú celkovú kapacitu 113 bytových jednotiek. V lokalite Inovec sa počíta s výstavbou 38 rekreačných chat, z čoho vyplýva priemerný prírastok denného počtu prítomných rekreantov (28).

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V obytnom území obce a jeho navrhovanom rozšírení sú podľa záväzných regulatívov povolené len drobné prevádzky remeselnej výroby a výrobných služieb bez negatívnych a rušivých vplyvov a pri stanovení maximálneho limitu zastavanej plochy. Regulatív ďalej vyžaduje dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie.

Pozitívny vplyv na obyvateľstvo bude mať návrh dobudovania plôch verejnej zelene s parkovou úpravou a pre oddychové aktivity obyvateľov, prípadne aj s detskými ihriskami. Vznikne atraktívne prostredie podporujúce sociálne kontakty a potenciálne posilní súdržnosť miestnej komunity.

Navrhované riešenie predpokladá stavebné aktivity v obci, ktoré však budú rozložené rovnomerne počas celého návrhového obdobia územného plánu obce. Celkové predpokladané objemy prác však budú minimálne. Prechodne môže počas výstavby nových obytných a rekreačných stavieb, ako aj líniových stavieb technickej infraštruktúry, dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok obyvateľstva dotknutej obce – zvýšeniu hlučnosti, prašnosti, nárastu produkcie stavebných odpadov pri rekonštrukciách objektov. Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nie sú relevantné.

Nulový variant znamená konzervovanie súčasného stavu a znižovanie konkurencieschopnosti obce, resp. živelný rozvoj zástavby (najmä v lokalite Inovec) bez záväznej koncepcie a pravidiel.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. Podmieňujúcim

predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad.

Nová zástavba je plánovaná mimo zosuvných území. V riešenom území sú zosuvy evidované len na svahoch Šibeničného vrchu (jeden potenciálny zosuv a jeden stabilizovaný zosuv). V rámci navrhovaných opatrení sa odporúča stabilizácia (potenciálnych) svahových pohybov úpravou vodného režimu a výsadbou vegetácie, čo možno považovať za pozitívny vplyv.

V návrhu hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie sú vyznačené a rešpektované ložiská nevyhradeného nerastu.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery.

Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest. Tieto opatrenia však majú významnejší lokálny vplyv na riešené územie z hľadiska vplyvov na pôdu, biotopy a krajinu a sú preto primárne zaradené v týchto podkapitolách.

4. Vplyvy na ovzdušie

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou celej obce, ako aj všetkých nových plôch pre výstavbu v sústredenej zástavbe obce. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody. Ide o významný pozitívny priamy vplyv, nakoľko najmä v zimnom období je ovzdušie znečisťované spaľovaním tuhých palív v lokálnych kúreniskách.

Navrhované riešenie nepočíta so vznikom nových stredných ani veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Stanovením regulatívu, ktorým sa v obytnom území povoľujú len drobné výrobné prevádzky bez negatívnych a rušivých vplyvov, sa zabezpečí ochrana ovzdušia pred znečistením a všeobecne kvalita životného prostredia v obci.

5. Vplyvy na vodné pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území.

Väčšina nových plôch pre výstavbu je situovaná vo vyvýšených polohách, ďalej od vodných tokov, ktoré v obci pramenia a nepredstavujú preto povodňové ohrozenie. Regulačné podmienky požadujú prípadnú výstavbu v blízkosti vodných tokov situovať nad

hladinu storočnej vody (Q100) Špecifické krajinnoeekologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny sú obsiahnuté v rámci koncepcie starostlivosti o životné prostredie (v kap. 2.13 hodnotenej ÚPD).

Ďalšie navrhované opatrenia významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd. Ide predovšetkým o návrh výstavby splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd. Opatrenie bude mať pozitívny vplyv na vodné pomery.

6. Vplyvy na pôdu

Realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní poľnohospodárskej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov. Táto skupina opatrení predstavuje pozitívne vplyvy na pôdu.

Za jediný nepriamy negatívny vplyv na pôdu možno považovať záber pôdy. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. Celkový záber poľnohospodárskej pôdy v lokalitách č. 1 - 32 (mimo zastavaného územia) je 25,2808 ha, v lokalitách Z1-Z33 (v zastavanom území) je 9,3255 ha. Z toho záber poľnohospodárskej pôdy v rozptýlenom osídlení brutto je 20,2470 ha, po zohľadnení maximálnej zastavanosti 10% sa zníži na hodnotu 2,0247 ha (netto). Nezastavané plochy pri pozemkoch navrhovaných chát budú ponechané ako súčasť poľnohospodárskej pôdy (ako záhrady, resp. trvalé trávne porasty).

Najkvalitnejšia pôda v danom katastrálnom území podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. sa sústreďuje hlavne v zastavanom území a jeho okolí. Vzhľadom k tejto skutočnosti nebolo možné vyhnúť sa návrhu záberov najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Tieto pôdy, napriek zaradeniu medzi najkvalitnejšie pôdy v danom katastrálnom území, sa vyznačujú veľmi nízkou kvalitou.

V prípade nulového variantu vplyvy na pôdu nie je možné presne zhodnotiť. Zábery poľnohospodárskej pôdy by neboli nulové, ale uskutočňovali by sa na základe individuálnych návrhov stavebníkov, bez koncepčného podkladu.

7. Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy

V grafickej časti hodnotenej ÚPD sú vyznačené lúčne biotopy európskeho významu a národného významu. Vyskytujú sa asi na polovici výmery trvalých trávnych porastov. Biotopy národného a európskeho významu sú aj v lesných porastoch. Veľmi významným biotopom je chránené územie PR Bujakov vrch, s výskytom biotopu ponikleca veľkokvetého (*Pulsatilla grandis*). Do uvedených biotopov ani chráneného územia navrhované riešenie nezasahuje, je možné preto vylúčiť negatívne vplyvy. V blízkosti lúčnych biotopov (v lokalitách Inovec a U Garajov) je pred výstavbou stanovená podmienka preveriť výskyt chránených biotopov.

Spoločenstvá flóry a fauny sa potenciálne viažu aj na plochy vymedzené ako prvky ÚSES a ani do týchto plôch činnosti a stavby podľa návrhu hodnotenej ÚPD nezasahujú. Naopak, návrhom nových prvkov ÚSES – biocentier a biokoridorov miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Viaceré ekologicky významné segmenty krajiny sú navrhované na funkciu biocentier, kde budú vhodné podmienky pre úkryt a rozmnožovanie živočíchov, vrátane chránených druhov.

Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia. Ekostabilizačné opatrenia sú uvedené aj v kap. IV tejto správy a možno ich považovať za pozitívne priame vplyvy. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálny podiel zastavaných plôch.

8. Vplyvy na krajinu

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. S revitalizáciou a výsadbou zelene sa počíta aj v uliciach obce.

Krajinný obraz len v malej miere pozmení nová zástavba, ktorá nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnoestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. Účelom tohto opatrenia je zachovanie tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny. Predstavuje nepriamy pozitívny vplyv na krajinu, vrátane sídelnej krajiny a súčasne pozitívny vplyv z hľadiska ochrany charakteru tradičnej vidieckej zástavby. Osobitné podrobné regulatívy tohto druhu sú stanovené pre výstavbu chát v rozptýlenom osídlení v lokalite Inovec.

9. Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES

V riešenom území sa nachádza prírodná rezervácia (PR) Bujakov vrch. Existujúca zástavba aj navrhované stavebné zámery sú v značnej vzdialenosti od uvedeného chráneného územia i jeho ochranného pásma. Možno preto konštatovať nulové vplyvy na chránené územia.

V územnoplánovacej dokumentácii sú navrhnuté prvky územného systému ekologickej stability miestnej úrovne (MÚSES), pričom navrhované riešenie tieto prvky v plnej miere rešpektuje. Na plochách biokoridorov, biocentier nie je navrhovaná nová výstavba ani sa tu neplánujú iné zásahy.

Pri umiestňovaní novej zástavby, osobitne rozvojových plôch pre bývanie, boli plne rešpektované pásma ochranné pásma existujúcich stavieb a činností:

- ochranné pásmo čistiarne odpadových vôd

- ochranné pásma vodných tokov
- ochranné pásmo lesa
- ochranné pásma líniových technických stavieb – vymedzené ochranné pásma majú elektrické vedenia vysokého napätia, elektrické stanice, vodovodné a kanalizačné potrubia
- cestné ochranné pásmo cesty III. triedy

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Územnoplánovacia dokumentácia rešpektuje kultúrno-historické pamiatky a archeologické náleziská. Národné kultúrne pamiatky sa v obci nenachádzajú.

Hodnotená ÚPD vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, čo predstavuje pozitívny nepriamy vplyv. Zdôrazňuje potrebu zachovať pôvodné zastavovacie štruktúry a rešpektovať vidiecky charakter zástavby.

Za účelom udržania pôvodného vidieckeho charakteru zástavby sa stanovuje záväzný regulatív maximálnej výšky zástavby. V celom obytnom území sa uvažuje s maximálne dvomi nadzemnými podlažiami. Pre zachovanie charakteru rozptýleného osídlenia je tu povolené len jedno nadzemné podlažie a výstavbu tu okrem toho upravujú špecifické regulatívy. Tieto regulatívy, spolu s regulatívami funkčného využívania územia a priestorového usporiadania si kladú za cieľ zachovať charakter rozptýleného osídlenia v podobe tradičných hospodárskych usadlostí a chát, kombinujúcich funkcie bývania, rekreácie (chalupárčenie, agroturistika) a poľnohospodárskej malovýroby.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Realizácia stavieb a činností podľa návrhu územného plánu obce Veľká Lehota nevyvolá žiadne vplyvy tohto druhu.

12. Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy navrhovaných činností a stavieb podľa návrhu územného plánu obce Veľká Lehota neboli zistené.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Hodnotenie významnosti predpokladaných vplyvov bolo uskutočnené s použitím bodovej stupnice hodnotenia od 0 do 5. Najvyššej bodovej hodnote (5) zodpovedá veľmi významný vplyv, ktorý má dosah presahujúci lokálnu úroveň alebo ovplyvňuje najzraniteľnejšie zložky životného prostredia. Najnižšia bodová hodnota (0) zodpovedá absencii akéhokoľvek vplyvu.

Predmetom hodnotenia boli vplyvy uvedené v kapitole III., podkapitolách 1.-12. tejto správy o hodnotení. Spomedzi uvádzaných vplyvov sa ani v jednej kategórii

nepredpokladajú významnejšie vplyvy, t.j. vplyvy s bodovým hodnotením 3–5. Všetky predpokladané vplyvy možno považovať za nevýznamné alebo málo významné, čo zodpovedá bodovému hodnoteniu 1 alebo 2.

Uvedené vplyvy v tejto fáze spracovania dokumentácie zväčša nie je možné vyjadriť presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi, nakoľko prevažujú nepriame vplyvy. Konkrétne návrhy investičných projektov možno stotožniť s priamymi vplyvmi, potenciálne dopady stanovených regulatívov klasifikujeme ako nepriame vplyvy. Nasledovné hodnotenie vplyvov podľa významnosti možno preto považovať len za orientačné.

Súhrnné hodnotenie očakávaných vplyvov na životné prostredie podľa významnosti

Skupina vplyvov	Druh vplyvu	Významnosť
Vplyvy na obyvateľstvo	pozitívny nepriamy	2
Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	-	~0
Vplyvy na klimatické pomery	-	~0
Vplyvy na ovzdušie	pozitívny priamy pozitívny nepriamy	1-2 0-1
Vplyvy na vodné pomery	pozitívny priamy	1
Vplyvy na pôdu	pozitívny priamy negatívny nepriamy	1 2
Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy	pozitívny nepriamy	1
Vplyvy na krajinu	neutrálny priamy vplyv pozitívny nepriamy	1 1
Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES	pozitívny priamy pozitívny nepriamy	1 1
Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská	pozitívny priamy pozitívny nepriamy	0-1 1
Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	-	0
Iné vplyvy	-	0

Pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy uplatňujúce sa v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, a to najmä:

- Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 411/2012 Z.z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov

- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Opatrenia na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb sú súčasťou záväzných regulatívov návrhu územného plánu obce Veľká Lehota, kde sú vymedzené aj verejnoprospešné stavby. Účelom väčšiny navrhovaných opatrení je eliminovať súčasné environmentálne problémy. Nakoľko sa v riešenom území nepredpokladá lokalizácia zámerov s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie, nie sú kompenzačné opatrenia vo väčšom rozsahu nutné. Všetky navrhované zábery sú naplánované mimo prvkov územného systému ekologickej stability a chránených území.

Prehľad navrhovaných opatrení, relevantných z hľadiska životného prostredia a zdravia obyvateľstva:

1. Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov, širokých minimálne 10 - 15 m (mimo zastavaného územia obce), za účelom retencie vody a živín, eliminácie znečisťovania vody
- doplniť a posilniť sprievodnú zeleň pozdĺž vodných tokov
- pred výstavbou v lokalitách so zakreslenými lúčnymi biotopmi (Inovec a U Garajov) preveriť výskyt chránených biotopov
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov (najmä agátu bieleho) a inváznych druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s §7b zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 24/2003 Z.z.
- obmedziť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- odporúčať odstraňovanie nepôvodných a inváznych drevín, ako aj náletových a výmladkových drevín
- obnoviť extenzívne využívanie zarastajúcich lúk a pasienkov s ich kosením a vypásaním až po ich okraj
- zachovať biodiverzitu lúčnych ekosystémov a obmedziť sukcesný proces (zarastanie náletovými drevinami)
- zachovať lúčne a lesné biotopy európskeho významu a biotopy národného významu
- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)

- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, stavbami
- dodržať minimálnu šírku regionálneho biokoridoru 40 m a minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20 m
- vysadiť nové lesné plochy, resp. plochy nelesnej drevinovej vegetácie v súlade s návrhmi MÚSES
- doplniť stromovú a krovinovú vegetáciu, prípadne trvalé trávne porasty v trase navrhovaných biokoridorov

2. Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov
- vysadiť protieróznú drevinovú vegetáciu na strmších svahoch
- realizovať vodozádržné úpravy na drobných vodných tokoch na zachytávanie a retenciu prívalových vôd, napr. poldre, hrádzky
- uplatňovať agrotechnické opatrenia na zamedzenie vodnej erózie – orba po vrstevnici
- zvýšiť podiel viacročných krmovín a ozimín na ornej pôde a zvýšenie podielu bezorbového obrábania pôdy
- zabezpečiť odizolovanie poľných hnojísk
- rozčleniť veľké hony poľnohospodárskej pôdy výsadbou a revitalizáciou líniovej zelene – stromoradií a alejí
- živočíšnu výrobu orientovať na pasienkársky chov oviec a hovädzieho dobytku
- rešpektovať a chrániť ochranné a hospodárske lesy a dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- rozšíriť výmeru ochranných lesov - nielen pre zachovanie biodiverzity územia a zamedzenie nadmernej exploatácie lesov, ale tiež pre elimináciu vodnej erózie
- v ochranných lesoch posilňovať protierózne, vodohospodárske, ekostabilizačné funkcie a rešpektovať v nich osobitný režim hospodárenia
- rešpektovať a chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území
- stabilizovať (potenciálne) svahové pohyby úpravou vodného režimu a výsadbou vegetácie

3. Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva a na zmiernenie pôsobenia stresových javov

- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene okolo, resp. v rámci výrobných areálov a hospodárskych dvorov, najmä v kontakte s obytným územím

- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene na rozhraní poľnohospodárskej pôdy a zastavaného územia, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia
- revitalizovať existujúcu líniovú zeleň a vysadiť novú líniovú zeleň (stromoradia a aleje) pozdĺž účelových komunikácií a poľných ciest
- netolerovať v území zaburinené plochy, ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; landom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilniť ekologickú osvetu medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia – napr. organizovanie brigád a akcií skrášľovania obce
- zabezpečovať kompostovanie biologického odpadu
- dobudovať systém dažďových rigolov v zastavanom území obce, so vsakovaním dažďovej vody
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podložia, ako aj rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany - zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia

4. Opatrenia na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov

- dobudovať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktného územia a do priľahlej krajiny
- pri výsadbe prispôbiť výber drevín meniacim sa klimatickým podmienkam
- zvyšovať podiel prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- upraviť zelené pásy a predzáhradky pozdĺž komunikácií v zastavanom území obce
- postupne nahradiť alergénne dreviny, ako aj kompozične a krajinársky nevhodné dreviny vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce
- vysadiť aspoň jednostrannú líniovú zeleň na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre
- vysádzať vetrolamy, živé ploty v sídle a na jeho okrajoch

- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom území obce
- preferovať renaturáciu a ochranu tokov, opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody

Viacere z navrhovaných adaptačných opatrení prispievajú k naplneniu cieľov Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Z hľadiska posúdenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je možné tieto opatrenia považovať za dostatočné.

V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pre potreby hodnotenia bol zostavený katalóg kritérií, ktoré sú relevantné pri hodnotení urbanistickej koncepcie a jej dopadov na životné prostredie. Váha (dôležitosť) jednotlivých kritérií v prípade posudzovania hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebola stanovená. Zvolené kritériá boli zoskupené do troch skupín:

- krajinno-ekologické kritériá:
 - ochrana / rešpektovanie ekologicky významných segmentov krajiny, vrátane chránených území
 - kvalita a úroveň ochrany prírodných zdrojov – ovzdušia, vody, pôdy
 - prispôsobenie koncepcie rozvoja topografickým podmienkam a ďalším prírodným limitom
 - ekologická stabilita územia a vytvorenie funkčného územného systému ekologickej stability
 - zastúpenie prírodných prvkov v zastavanom území
 - dostupnosť a rozsah verejnej zelene
 - optimalizácia urbanistických štruktúr z hľadiska mikroklimatických podmienok
 - využitie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie
- socio-ekonomické kritériá
 - bezpečnosť dopravy
 - implementácia udržateľných druhov dopravy
 - pokrytie územia verejnou dopravou
 - podiel obyvateľov napojených na vodovod a kanalizáciu
 - počet pracovných miest
 - dostupnosť základnej občianskej vybavenosti
 - príležitosti pre rekreačno-športové aktivity
 - rešpektovanie historického dedičstva a hodnôt reprezentujúcich kultúrnu kontinuitu a identitu
- technicko-ekonomické kritériá
 - realizovateľnosť koncepcie – väzba na konkrétne investičné zámery
 - efektívnosť riešenia technickej infraštruktúry
 - efektívnosť dopravnej siete

- hustota obyvateľov v zastavanom území

2. Porovnanie variantov

Obec Veľká Lehota spadá do kategórie sídiel s menej ako 2 000 obyvateľmi, preto podľa § 21 ods. 2 stavebného zákona variantný koncept netreba spracovať a spracúva sa invariantný návrh územného plánu obce. Rozlíšený je preto len samotný návrh (návrhový variant) a nulový variant.

Nulový variant (variant „0“) predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia – katastrálneho územia obce Veľká Lehota v rozsahu dnešného zastavaného územia obce. Je tiež ekvivalentom stavu bez platného územného plánu. To by pre obec znamenalo, že nebude mať dokument s právnou záväznosťou, ktorý by koncepčne usmerňoval a koordinoval činnosti na území obce a účinne zamedzil environmentálne neprijateľné zámery a činnosti. Rozvoj v obci by sa nezastavil, ale jeho rizikom by bola nekonceptnosť a vznik funkčno-prevádzkových kolízií, osobitne v lokalite Inovec.

Ďalší variant predstavuje samotný návrh riešenia - variant „1“ (návrhový variant). Za predpokladu realizácie návrhov obsiahnutých v územnoplánovacej dokumentácii budú eliminované existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy, čím sa znížia negatívne vplyvy na životné prostredie obce, jej obyvateľov, ako aj na prírodné prostredie. Navrhované riešenie počíta s vyváženým rozvojom územia z hľadiska intenzity i rozvoja jednotlivých urbanistických funkcií. Prináša návrh miestneho územného systému ekologickej stability a ďalších ekostabilizačných opatrení pre celé katastrálne územie obce. Prispieva k zachovaniu scenérie krajiny a kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

V hodnotenej ÚPD sa uvažuje predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie. Návrhy sa týkajú aj rozšírenia zástavby chat v lokalite Inovec, ako aj rozšírenia výrobného územia o menšie plochy. Nové plochy sú vymedzené aj pre zariadenie občianskeho (sociálneho) vybavenia. Vymedzením nových plôch pre výstavbu sa vytvoria podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce.

Pre výstavbu obytných stavieb sa navrhujú kompaktnejšie plochy, ako aj prieluky v existujúcej zástavbe. Takmer všetky plochy pre rozšírenie obytného územia sú navrhované v hraniciach existujúceho zastavaného územia. Väčšina má charakter jednotlivých prieluk pre 1 - 3 rodinné domy. Využívajú existujúcu infraštruktúru komunikácií a inžinierskych sietí. Navrhované plochy a prieluky pre výstavbu rodinných domov sú rovnomerne rozmiestnené v zastavanom území a jeho jednotlivých častiach. V severnej časti (po centrálnu zónu obce) sa počíta s kapacitou plôch pre 48 rodinných domov, z toho na lokalitu Záhumenice pripadá 19 domov. V strede obce sú navrhované plochy a prieluky s maximálnou kapacitou pre 32 rodinných domov. Južne od centrálnej zóny obce sú naplánované plochy pre výstavbu 33 rodinných domov, z toho 14 pripadá na lokalitu U Garajov. Navrhované plochy a prieluky pre výstavbu majú celkovú kapacitu 113 bytových jednotiek.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Odporúča nové zariadenia občianskej vybavenosti celooobecného významu lokalizovať predovšetkým do vymedzeného priestoru centrálnej zóny obce. V zmysle aktuálneho investičného zámeru sa navrhuje rozšírenie zariadenia sociálnych služieb pre seniorov DOMINIK, n.o. o plochy v nadväzujúcej polohe, na vlastných pozemkoch organizácie.

Nové areály pre výrobné funkcie sa nenavrhujú. Počíta sa však s rezervou pre rozšírenie výrobného areálu o bezprostredne nadväzujúce plochy (vo vlastníctve KOVACO, spol. s r. o.).

V lokalite Inovec sa navrhujú vhodné plochy pre výstavbu rekreačných chát, na základe stavebných zámerov vlastníkov pozemkov a pri splnení kritérií prístupu z existujúcich spevnených komunikácií a ďalších regulatívov. Navrhované riešenie tu vytvára podmienky pre výstavbu 38 rekreačných chát. Navrhujú sa v podobe kontinuálneho pásu voľnej reťazovej zástavby popri hlavnej miestnej ceste na Drozdovo a tiež ako rozšírenie existujúcich uzlov rozptýleného osídlenia. Priemerný prírastok denného počtu prítomných rekreantov 28 je určený ako násobok počtu navrhovaných chát, ich predpokladanej obložnosti 2,5 a koeficientu prítomnosti (0,3).

Oddychové priestranstvá s verejnou zeleňou, doplnkovo aj s ihriskami detí a ostatné vekové kategórie obyvateľov, je potrebné zriaďovať nielen v existujúcej zástavbe, ale aj v blízkosti krajinných atrakcií (napr. pri prameni Žitavy na okraji zastavaného územia). Západne od obce, vo voľnej krajine, sa počíta s vytvorením skateparku. V grafickej časti sú plochy plánovaného skateparku a oddychového priestranstva pri prameni Žitavy vyznačené ako plochy extenzívnej rekreácie v krajine, ako súčasť priestorového celku K2. Rozvoj cykloturistiky má podporiť navrhovaná cyklotrasa do Novej Bane.

Hodnotená ÚPD obce Veľká Lehota navrhuje odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa napojenie plôch pre výstavbu na inžinierske siete (vrátane splaškovej kanalizácie), vybudovanie nových miestnych komunikácií a chodníkov.

Riešenie návrhového variantu rešpektuje limity prírodného charakteru - topografické pomery, vodné toky, úplne sa pri lokalizácii stavebných aktivít vyhýba zosuvným územiám, ako aj prvkom ÚSES. Taktiež rešpektuje nadradené dopravné a technické vybavenie a ich ochranné pásma.

V porovnaní s nulovým variantom sa v návrhovom variante predpokladá vyššia intenzita rozvoja v istých lokalitách, preto môže byť pôsobenie niektorých vplyvov spojených s novou výstavbou výraznejšie. Nulový variant však nerieši odstránenie existujúcich deficitov a environmentálnych problémov. Predpokladané vplyvy vyplývajúce z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie, spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov, nevytvárajú takú antropogénnu záťaž v území, ktorá by negatívne ovplyvnila životné prostredie.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie boli použité všeobecne známe informácie o území, publikované napr. na internetových portáloch (katasterportál, Enviroportál, pôdny portál, SHMÚ) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Ďalšími východiskovými podkladmi boli plánovacie dokumenty spracované na rôznych hierarchických úrovniach a projektové a iné dokumentácie týkajúce sa riešeného územia:

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Atlas máp stability svahov SR v M 1: 50 000
http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoisnomenu/geof/atlas_st_sv
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011 v platnom znení
- Krajinnoeologický plán obce Veľká Lehota, 2019
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, MDVaRR 2015
- Oficiálna stránka obce Veľká Lehota www.velkalehota.eu
- Prieskumy a rozboru na územný plán obce Veľká Lehota, 2019
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015 - 2023
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Veľká Lehota 2015 – 2024
- Regionálna integrovaná územná stratégia Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2014 - 2020
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Žiar nad Hronom, Banská Štiavnica : Ekotrust, 1994
- Rozvoj cyklistickej dopravy na území BBSK
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácia, 2018
- Územný plán mesta Nová Baňa, 2014
- Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov
- Vytvorenie podmienok pre stanovenie zásad a pravidiel územného plánovania, 2013

Významným syntetickým podkladom pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie, ako aj tejto správy o hodnotení, boli výstupy predchádzajúcich etáp tvorby územnoplánovacej dokumentácie – najmä krajinnoeologického plánu obce Veľká Lehota, ktorý analyzoval stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny.

Na základe týchto informácií boli skoncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Samotné hodnotenie – výber hodnotiacich kritérií a stanovenie spôsobu hodnotenia bolo uskutočnené s použitím rôznych metodík, ktoré prezentujú aktuálne výsledky výskumu v danej oblasti, publikované v zborníkoch a odborných prácach.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní tejto správy vyplynuli zo skutočnosti, že pre hodnotené územie chýbajú určité konkrétne údaje charakterizujúce stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie – chýbajú výsledky konkrétnych meraní kvality a stavu ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd, pôdy, hluku atď.

Ďalšie neurčitosti môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi / parametrami.

Na rozdiel od posudzovania vplyvov činností na základe konkrétnych investičných zámerov (EIA) preto v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii ešte nie je možné presne určiť, aké konkrétne činnosti zo spektra prípustného funkčného využitia sa v rámci jednotlivých funkčných plôch, resp. regulačných blokov a krajinnoeekologických komplexov budú v skutočnosti realizovať.

Uvedené nedostatky a neurčitosti však nie sú zásadného charakteru a všetky podstatné okolnosti pre posúdenie územnoplánovacej dokumentácie boli v tejto správe o hodnotení zohľadňované.

VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Územné plány vo všeobecnosti predstavujú účinný nástroj pre koncepčné usmerňovanie rozvoja územia obcí na princípoch udržateľného rozvoja. Súčasný systém územného plánovania garantuje dodržiavanie týchto princípov vďaka integrovaným nástrojom krajinnoekologického plánovania a strategického environmentálneho hodnotenia (v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Už v zadaní na spracovanie územného plánu obce Veľká Lehota a aj v ďalšej etape, pri príprave návrhu, bol deklarovaný cieľ, aby rozvoj obce vychádzal z princípov udržateľného rozvoja a v maximálnej miere zohľadňoval požiadavky ochrany prírody a životného prostredia.

V hodnotenej ÚPD sa uvažuje predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie. Návrhy sa týkajú aj rozšírenia zástavby chat v lokalite Inovec, ako aj rozšírenia výrobného územia o menšie plochy. Nové plochy sú vymedzené aj pre zariadenie občianskeho (sociálneho) vybavenia. Vymedzením nových plôch pre výstavbu sa vytvoria podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce.

Pre výstavbu obytných stavieb sa navrhujú kompaktnejšie plochy, ako aj prieluky v existujúcej zástavbe. Takmer všetky plochy pre rozšírenie obytného územia sú navrhované v hraniciach existujúceho zastavaného územia. Väčšina má charakter jednotlivých prieluk pre 1 - 3 rodinné domy. Využívajú existujúcu infraštruktúru komunikácií a inžinierskych sietí. Navrhované plochy a prieluky pre výstavbu rodinných domov sú rovnomerne rozmiestnené v zastavanom území a jeho jednotlivých častiach. V severnej časti (po centrálnu zónu obce) sa počíta s kapacitou plôch pre 48 rodinných domov, z toho na lokalitu Záhumenice pripadá 19 domov. V strede obce sú navrhované plochy a prieluky s maximálnou kapacitou pre 32 rodinných domov. Južne od centrálnej zóny obce sú naplánované plochy pre výstavbu 33 rodinných domov, z toho 14 pripadá na lokalitu U Garajov. Navrhované plochy a prieluky pre výstavbu majú celkovú kapacitu 113 bytových jednotiek.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Odporúča nové zariadenia občianskej vybavenosti celooobecného významu lokalizovať predovšetkým do vymedzeného priestoru centrálnej zóny obce. V zmysle aktuálneho investičného zámeru sa navrhuje rozšírenie zariadenia sociálnych služieb pre seniorov DOMINIK, n.o. o plochy v nadväzujúcej polohe, na vlastných pozemkoch organizácie.

Nové areály pre výrobné funkcie sa nenavrhujú. Počíta sa však s rezervou pre rozšírenie výrobného areálu o bezprostredne nadväzujúce plochy (vo vlastníctve KOVACO, spol. s r. o.).

V lokalite Inovec sa navrhujú vhodné plochy pre výstavbu rekreačných chat, na základe stavebných zámerov vlastníkov pozemkov a pri splnení kritérií prístupu z existujúcich spevnených komunikácií a ďalších regulatívov. Navrhované riešenie tu vytvára podmienky pre výstavbu 38 rekreačných chat. Navrhujú sa v podobe kontinuálneho pásu voľnej

reťazovej zástavby popri hlavnej miestnej ceste na Drozdovo a tiež ako rozšírenie existujúcich uzlov rozptýleného osídlenia. Priemerný prírastok denného počtu prítomných rekreantov 28 je určený ako násobok počtu navrhovaných chát, ich predpokladanej obloženosti 2,5 a koeficientu prítomnosti (0,3).

Oddychové priestranstvá s verejnou zeleňou, doplnkovo aj s ihriskami detí a ostatné vekové kategórie obyvateľov, je potrebné zriaďovať nielen v existujúcej zástavbe, ale aj v blízkosti krajinných atrakcií (napr. pri prameni Žitavy na okraji zastavaného územia). Západne od obce, vo voľnej krajine, sa počíta s vytvorením skateparku. V grafickej časti sú plochy plánovaného skateparku a oddychového priestranstva pri prameni Žitavy vyznačené ako plochy extenzívnej rekreácie v krajine, ako súčasť priestorového celku K2. Rozvoj cykloturistiky má podporiť navrhovaná cyklotrasa do Novej Bane.

Hodnotená ÚPD obce Veľká Lehota navrhuje odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa napojenie plôch pre výstavbu na inžinierske siete (vrátane splaškovej kanalizácie), vybudovanie nových miestnych komunikácií a chodníkov, ako aj doplnenie siete cyklotrás.

Riešenie rešpektuje limity prírodného charakteru - topografické pomery, vodné toky, úplne sa pri lokalizácii stavebných aktivít vyhýba zosuvným územiám, ako aj prvkom ÚSES. Taktiež rešpektuje nadradené dopravné a technické vybavenie a ich ochranné pásma.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúce vzájomné ovplyvňovanie jednotlivých urbanistických funkcií. Za účelom zachovania zelene a nespevnených plôch v rámci zástavby sa formou záväzného regulatívu určuje maximálny podiel zastavaných plôch (daný maximálnym percentom zastavanosti). Regulácia maximálnej výšky zástavby a navrhované zásady priestorového usporiadania prispievajú k zachovaniu tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny, ako aj kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou celej obce, ako aj všetkých nových plôch pre výstavbu v sústredenej zástavbe obce. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody. Ide o významný pozitívny priamy vplyv, nakoľko najmä v zimnom období je ovzdušie znečisťované spaľovaním tuhých palív v lokálnych kúreniskách. Navrhované riešenie nepočíta so vznikom nových stredných ani veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Stanovením regulatívu, ktorým sa v obytnom území povoľujú len drobné výrobné prevádzky bez negatívnych a rušivých vplyvov, sa zabezpečí ochrana ovzdušia pred znečistením a všeobecne kvalita životného prostredia v obci.

Návrh územného plánu obce Veľká Lehota nezahrňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak,

územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi. V oblasti dopravy ide o návrh rekonštrukcie a rozšírenia miestnych komunikácií, ako aj doplnenia siete miestnych komunikácií. Vzhľadom k minimálnym intenzitám dopravy na ceste III. triedy nie je zastavané územie obce ani jeho navrhované rozšírenie nadmerne zaťažované negatívnymi vplyvmi dopravy. Okrem prieluk sa žiadne rozsiahlejšie plochy pre bývanie a občiansku vybavenosť v blízkosti cesty III. triedy nenavrhujú. V ďalekom výhľade sa v zmysle územného plánu regiónu uvažuje s vysokorýchlostnou železnicou - nakoľko má byť v tunelovom vedení, riešené územie, jeho obyvateľstvo, ani zložky životného prostredia nebude nijako ovplyvňovať.

Návrhy investícií do nemotorovej dopravy budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky. Počíta sa s vybudovaním chýbajúcich chodníkov pre chodcov pozdĺž prieťahu cesty III. triedy zastavaným územím obce, ako aj s cyklistickou trasou do Novej Bane.

V oblasti technickej infraštruktúry bude mať navrhovaná výstavba splaškovej kanalizácie s čistením v čistiarni odpadových vôd podstatný pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov. Uvažovaná plynofikácia obce nielen zvýši štandard bývania, ale bude mať predovšetkým pozitívny vplyv na zdravie obyvateľstva - elimináciou znečistenia ovzdušia v zastavanom území. V nových obytných uliciach a plochách pre výstavbu kvalitu bývania zabezpečí zámer napojenia na inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Na ochranu zdravia obyvateľstva je v hodnotenej ÚPD stanovená požiadavka osobitných stavebných opatrení pri výstavbe obytných budov na území so stredným radónovým rizikom podľa vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2035 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu prognózuje zvýšenie počtu obyvateľov na 1120. Oproti súčasnému počtu obyvateľov ide o malý prírastok prírastok 33 obyvateľov. Uvažovaný prírastok denného počtu prítomných rekreantov bude 20.

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. Pozitívny vplyv na obyvateľstvo bude mať návrh dobudovania plôch verejnej zelene s parkovou úpravou a pre oddychové aktivity obyvateľov, prípadne aj s detskými ihriskami. Vznikne atraktívne prostredie podporujúce sociálne kontakty a potenciálne posilní súdržnosť miestnej komunity.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. Nová zástavba je plánovaná mimo zosuvných území. Na území zosuvov sa nenavrhujú žiadne stavebné aktivity, preto negatívne vplyvy na geodynamické javy je možné vylúčiť. Naopak, v rámci

navrhovaných opatrení sa odporúča stabilizácia (potenciálnych) svahových pohybov úpravou vodného režimu a výsadbou vegetácie, čo možno považovať za pozitívny vplyv. V návrhu hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je vyznačené a rešpektované ložisko nevyhradeného nerastu.

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery. Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území.

Väčšina nových plôch pre výstavbu je situovaná vo vyvýšených polohách, ďalej od vodných tokov, ktoré v obci pramenia a nepredstavujú preto povodňové ohrozenie. Regulačné podmienky požadujú prípadnú výstavbu v blízkosti vodných tokov situovať nad hladinu storočnej vody (Q100). Špecifické krajinnoeologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny sú obsiahnuté v rámci koncepcie starostlivosti o životné prostredie. Ďalšie navrhované opatrenia významnou mierou prispejú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd. Ide predovšetkým o návrh výstavby splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd. (pozitívny priamy vplyv na vodné pomery).

Z hľadiska vplyvov na pôdu sa realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov. Táto skupina opatrení predstavuje priame pozitívne vplyvy na pôdu.

Za jediný nepriamy negatívny vplyv na pôdu možno považovať záber pôdy. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. V rozptýlenej zástavbe je záväzným regulatívom výrazne limitovaná zastavanosť (na maximálne 10%), preto skutočný záber poľnohospodárskej pôdy tu bude oproti bilancovaným plochám podstatne nižší a nezastavané plochy pri pozemkoch navrhovaných chát budú ponechané ako súčasť poľnohospodárskej pôdy (ako záhrady, resp. trvalé trávne porasty). Zábery lesných pozemkov sa neuvažujú.

V grafickej časti hodnotenej ÚPD sú vyznačené lúčne biotopy európskeho významu a národného významu, ako aj významné biotopy v lesných porastoch. Do uvedených biotopov ani chráneného územia PR Bujakov vrch (s výskytom biotopu ponikleca veľkokvetého) navrhované riešenie nezasahuje, je možné preto vylúčiť negatívne vplyvy. V blízkosti lúčnych biotopov (v lokalitách Inovec a U Garajov) je pred výstavbou stanovená podmienka preveriť výskyt chránených biotopov.

Spoločenstvá flóry a fauny sa viažu aj na plochy vymedzené ako prvky ÚSES a ani do týchto plôch činnosti a stavby podľa návrhu hodnotenej ÚPD nezasahujú. Naopak, návrhom nových prvkov ÚSES – biocentier a biokoridorov miestneho významu dôjde po

ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Viaceré ekologicky významné segmenty krajiny sú navrhované na funkciu biocentier, kde budú vhodné podmienky pre úkryt a rozmnožovanie živočíchov, vrátane chránených druhov.

Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálny podiel zastavaných plôch.

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. S revitalizáciou a výsadbou zelene sa počíta aj v uliciach obce. Krajinný obraz len v malej miere pozmení nová zástavba, ktorá nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnooestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. Účelom tohto opatrenia je zachovanie tradičnej miery vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny. Predstavuje nepriamy pozitívny vplyv na krajinu, vrátane sídelnej krajiny. Osobitné podrobné regulatívy tohto druhu sú stanovené pre výstavbu chat v rozptýlenom osídlení v lokalite Inovec.

Územnoplánovacia dokumentácia rešpektuje kultúrno-historické pamiatky a archeologické náleziská. Národné kultúrne pamiatky sa v obci nenachádzajú. Návrh vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, čo predstavuje pozitívny nepriamy vplyv. Zdôrazňuje potrebu zachovať pôvodné zastavovacie štruktúry a rešpektovať vidiecky charakter zástavby.

V riešenom území sa nachádza prírodná rezervácia (PR) Bujakov vrch. Existujúca zástavba aj navrhované stavebné zámery sú v značnej vzdialenosti od uvedeného chráneného územia i jeho ochranného pásma. Možno preto konštatovať nulové vplyvy na chránené územia. Pri umiestňovaní novej zástavby, osobitne rozvojových plôch pre bývanie, boli plne rešpektované ochranné pásma existujúcich stavieb a činností.

Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov definuje hodnotená ÚPD v záväznej časti súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia. Nezasahuje novými činnosťami do prvkov systému ekologickej stability. Viaceré z týchto opatrení predstavujú súčasne odporúčané opatrenia Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Možno teda konštatovať, že územný plán obce Veľká Lehota bude predstavovať základný koncepčný dokument obce s právnou záväznosťou a vynútiteľnosťou. V návrhu záväznej časti riešenia sú definované zásady a regulatívy funkčného využívania a priestorového

usporiadania územia, ako aj zásady a regulatívy týkajúce sa ochrany životného prostredia a krajiny a ďalších funkčných systémov obce, verejnoprospešné stavby.

Hodnotená dokumentácia je v celom rozsahu v súlade so záväznou časťou Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj, v znení zmien a doplnkov. Súlad s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je dokumentovaný v kapitole 2.2 textovej časti hodnotenej ÚPD.

Z porovnania variantov vyplýva, že návrhový variant (variant „1“) predstavuje oproti nulovému variantu najvýhodnejší variant budúcej realizácie činností a stavieb v hodnotenom území.

Vyhodnotenie splnenia rozsahu hodnotenia a špecifických požiadaviek na hodnotenie

Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 5 zákona. V procese hodnotenia a v jeho výstupe – správe o hodnotení boli naplnené všetky body rozsahu hodnotenia, ktorý určil Okresný úrad Žarnovica, odbor starostlivosti o životné prostredie v liste č. OU-ZC-OSZP-2020/000048-029 zo dňa 13. 01. 2020. Hodnotenie, ako aj samotné navrhované riešenie, zohľadnilo špecifické požiadavky, ktoré vyplynuli zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente:

- 1. Pri príprave správy o hodnotení strategického dokumentu zohľadniť všetky stanoviská a vyjadrenia, ktoré boli zaslané k oznámeniu o strategickom dokumente a k rozsahu hodnotenia. ► **je zohľadnené v návrhu ÚPD a správe o hodnotení**
- 2. Písomne vyhodnotiť splnenie alebo nesplnenie (v danom prípade zdôvodniť prečो nie) všetkých stanovísk a vyjadrení k oznámeniu o strategickom dokumente a k rozsahu hodnotenia a v samotnej kapitole zhodnotiť splnenie jednotlivých bodov tohto rozsahu hodnotenia. ► **je vyhodnotené**
- 3. V prípade, ak v Správe o hodnotení bude konštatovaný možný negatívny vplyv na územie vyžadujúci si osobitný režim ochrany v zmysle platnej legislatívy na úseku ochrany prírody a krajiny, je potrebné v Správe o hodnotení navrhnúť primerané opatrenia na zmiernenie negatívnych faktorov. ► **nepočíta sa so žiadnymi negatívnymi vplyvmi na územie vyžadujúci si osobitný režim ochrany**
- 4. Ak sa počas vypracovania Správy o hodnotení vyskytnú nové skutočnosti súvisiace s predmetom posudzovania, je potrebné ich uviesť v Správe o hodnotení. ► **nové skutočnosti sa nevyskytli**

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali

doc. Ing.arch. Jaroslav Coplák, PhD.

odborne spôsobilá osoba na posudzovanie vplyvov na ŽP (č. 485/2010/OHPV)

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom pre vypracovanie správy o hodnotení

Použité boli podklady uvedené v kapitole VI., časti C tejto správy o hodnotení.

Kompletná textová a grafická dokumentácia – návrh územného plánu obce Veľká Lehota je pre účely prerokovania zverejnená na internetovej stránke zhotoviteľa.

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa

Vo Veľkej Lehote, november 2022

Jozef Mihál, starosta obce

.....

(podpis, pečiatka)